

Boligsocial Helhedsplan 2014 - 2017

---

*Boligsocial Helhedsplan for Skovparken,
Jægermarken og Toftemarken i Svendborg 2014
- 2017*

Boligområdet Skovparken omfatter 737 lejemål.

Området har gennemgået en stor gennemgribende fysisk renovering, som blev afsluttet i 2013.

Boligområdet Jægermarken omfatter 261 lejemål.

Fra de øverste lejligheder har man en fantastisk udsigt over byen til den ene side og skoven til den anden side, som man har direkte adgang til fra området.

Boligområdet Toftemarken omfatter 275 lejemål, og er nabo til Jægermarken.

I 2013 blev bebyggelsen klassificeret som bevaringsværdigt kulturmiljø af Svendborg Museum og Kulturarvsstyrelsen.

Forord

Det er med stor fornøjelse, at den boligsociale helhedsplan for boligområderne Skovparken (tidligere Hømarken), Jægermarken og Toftemarken i Svendborg 2014 – 2017 hermed kan præsenteres.

Den boligsociale helhedsplan er blevet til i et nyt samarbejde mellem boligorganisationerne Svendborg Andels-Boligforening og BSB Svendborg, samt Svendborg Kommune. Formålet med den boligsociale helhedsplan er at bidrage til en positiv social udvikling i boligområderne.

Svendborg Andels-Boligforening har gennem en længere årrække arbejdet med en boligsocial indsats og boligsociale helhedsplaner i Skovparken i tæt samarbejde med Svendborg Kommune. Hvorimod Jægermarken og Toftemarken og dermed BSB Svendborg for første gang er involveret i en boligsocial helhedsplan. Den kommende boligsociale helhedsplan bygger i høj grad videre på den viden, de erfaringer og det samarbejde, som gennem årene er opbygget i Skovparken. Det vil nu også komme beboere i Jægermarken og Toftemarken til gavn og glæde. Samtidig betyder det nye samarbejde på tværs af boligområderne, at der er skabt en unik mulighed for at videreudvikle og styrke den boligsociale indsats i Svendborg.

Beboerne i Skovparken, Jægermarken og Toftemarken er lige så forskellige, som resten af borgerne i Svendborg er det. Derfor indeholder den boligsociale helhedsplan også meget forskellige indsatser og aktiviteter med fokus både på de enkelte beboere, på familierne, som bor i boligområderne, og på boligområdernes udvikling generelt. Der er selvfølgelig gode grunde til, at der arbejdes med en boligsocial indsats i Skovparken, Jægermarken og Toftemarken, men det er vigtigt at holde sig for øje, at det ikke er hele billedet. Boligområderne er også kendetegnet ved, at der er mange ressourcer blandt beboerne, og at beboerne i vid udstrækning er glade for at bo i deres trygge og velholdte boligområder. Der er derfor et stærkt udgangspunkt for at indfri målsætningerne i den boligsociale helhedsplan for Skovparken, Jægermarken og Toftemarken 2014 – 2017.

Stor tak til afdelingsbestyrelserne for Skovparken, Jægermarken og Toftemarken, medarbejdere i boligorganisationerne og i Svendborg Kommune, ildsjæle og frivillige, som har bidraget med uvurderlig viden, gode ideer og inputs til beskrivelsen af den boligsociale helhedsplan.

*På vegne af
Svendborg Andels-Boligforening, BSB Svendborg og Svendborg Kommune
Sekretariatsleder, Mette Østerberg.*

Indholdsfortegnelse

Resume	9
Baggrund for den kommende boligsociale helhedsplan	12
Opbygning af den boligsociale helhedsplan	17
Vision, mission, overordnede mål og succeskriterier	18
Indsatsområder og aktiviteter	19
Organisering	20
Indsatsområde: Uddannelse, beskæftigelse og erhverv	22
Problemkompleks	22
Formål med indsatsområdet.....	24
Mål for indsatsområdet.....	24
Planlagte aktiviteter under indsatsområdet	24
Medarbejderressourcer	25
Aktivitet 1: Mentornetværk	25
Baggrund	25
Formål	26
Målgruppe.....	26
Indhold og praksis	27
Milepæle og tidsplan.....	28
Succeskriterier.....	29
Samarbejdsrelationer	30
Evaluering.....	30
Forankring	30
Aktivitet 2: Fritidsjobformidling	30
Baggrund	30
Formål	31
Målgruppe.....	31
Indhold og praksis	31
Milepæle og tidsplan.....	31
Succeskriterier.....	32

Samarbejdsrelationer	33
Evaluering	33
Forankring	33
Aktivitet 3: Fritidsjob i boligområderne	33
Baggrund	33
Formål	33
Målgruppe.....	33
Indhold og praksis	33
Milepæle og tidsplan.....	34
Succeskriterier.....	35
Samarbejdsrelationer	35
Evaluering	35
Forankring	35
Aktivitet 4: Lektiehjælp.....	35
Baggrund	35
Formål	36
Målgruppe.....	36
Indhold og praksis	36
Milepæle og tidsplan.....	36
Succeskriterier.....	36
Samarbejdsrelationer	37
Evaluering	37
Forankring	37
Indsatsområde: Børn, unge og familie	37
Problemkompleks	38
Formål med indsatsområdet.....	40
Mål og succeskriterier for indsatsområdet	40
Planlagte aktiviteter under indsatsområdet	40
Medarbejderressourcer for indsatsområdet	41
Aktivitet 1: Bydelsmor	41
Baggrund	41

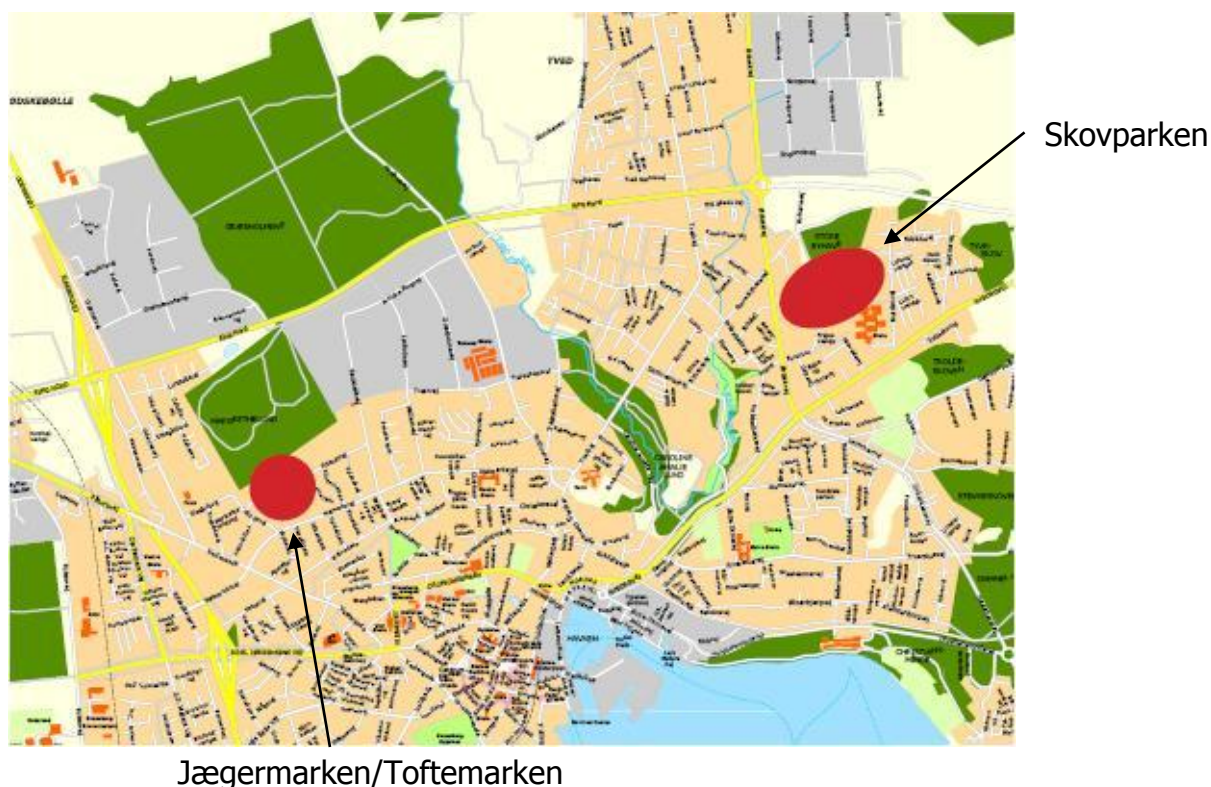
Formål	42
Målgruppe.....	42
Indhold og praksis	42
Tidsplan og milepæle.....	43
Succeskriterier.....	44
Samarbejdsrelationer	44
Evaluering.....	44
Forankring	45
Aktivitet 2: Familiekurser	45
Baggrund	45
Formål	45
Målgruppe.....	46
Indhold og praksis	46
Tidsplan og milepæle.....	46
Succeskriterier.....	47
Samarbejdsrelationer	48
Evaluering.....	48
Forankring	48
Aktivitet 3: Nøddeknekker	48
Baggrund	48
Formål	49
Organisering	50
Målgruppe.....	50
Indhold og praksis.....	50
Metode for funktionen.....	51
Tidsplan og milepæle.....	51
Succeskriterier.....	52
Medarbejderressourcer	52
Samarbejdsrelationer	52
Evaluering.....	52
Forankring	52

Aktivitet 4: Multimotion	53
Baggrund	53
Formål	53
Målgruppe.....	53
Indhold og praksis	53
Tidsplan og milepæle.....	54
Succeskriterier.....	54
Samarbejdspartnere	54
Evaluering.....	54
Forankring	54
Indsatsområde: Beboernetværk, demokrati og inddragelse.....	55
Problemkompleks	55
Formål med indsatsområdet.....	57
Mål for indsatsområdet.....	58
Aktiviteter	58
Medarbejderressourcer	58
Aktivitet 1: Beboerkonsulent	58
Baggrund	58
Formål	59
Målgruppe.....	59
Indhold og praksis	59
Milepæle og tidsplan.....	60
Succeskriterier.....	60
Samarbejdsrelationer	61
Evaluering.....	61
Forankring	61
Aktivitet 2: Temacafeer	61
Baggrund	61
Formål	61
Målgruppe.....	61
Indhold og praksis	61

Milepæle og tidsplan.....	62
Succeskriterier.....	62
Samarbejdsrelationer.....	63
Evaluering.....	63
Forankring.....	63
Aktivitet 3: Fri aktivitetspulje.....	63
Baggrund.....	63
Formål.....	63
Målgruppe.....	63
Indhold og praksis.....	63
Milepæle og tidsplan.....	64
Succeskriterier.....	65
Evaluering.....	65
Forankring.....	65
Indsatsområde: Image og kommunikation.....	66
Problemkompleks.....	66
Formål med indsatsområdet.....	67
Mål for indsatsområdet.....	67
Aktiviteter.....	67
Medarbejderressourcer.....	68
Aktivitet 1: Hjemmeside.....	68
Baggrund.....	68
Formål.....	68
Målgruppe.....	68
Indhold og praksis.....	68
Milepæle og tidsplan.....	69
Succeskriterier.....	69
Samarbejdsrelationer.....	70
Evaluering.....	70
Forankring.....	70
Aktivitet 2: Borgerjournalist -projekt.....	70

Baggrund	70
Formål	70
Målgruppe.....	70
Indhold og praksis	70
Milepæle og tidsplan	71
Succeskriterier.....	71
Samarbejdsrelationer	71
Evaluering.....	71
Forankring	72
Aktivitet 3: Spot på Jægermarken og Toftemarken, som bevaringsværdigt kulturmiljø.	72
Baggrund	72
Formål	73
Målgruppe.....	73
Indhold og praksis	73
Tidsplan og milepæle.....	73
Succeskriterier.....	74
Samarbejdsrelationer	74
Evaluering.....	74
Forankring	74
Aktivitet 4: Temadage og workshops.....	75
Baggrund.....	75
Formål	75
Målgruppe.....	75
Indhold og praksis	75
Milepæle og tidsplan	75
Succeskriterier.....	75
Samarbejdsrelationer	76
Evaluering.....	76
Forankring	76

Resume

I Svendborg ligger boligområderne Skovparken (tidligere Hømarken), som er en del af Svendborg Andels-Boligforening, og Jægermarken og Toftemarken, som er en del af BSB Svendborg. På vegne af områderne indsendte de respektive boligorganisationer i samarbejde med Svendborg Kommune i 2012 prækvalifikationsansøgninger til Landsbyggefonden. Efterfølgende blev boligorganisationerne, Svendborg Kommune og Landsbyggefonden enige om at slå de kommende boligsociale helhedsplaner sammen til en helhedsplan, som dækker alle 3 boligområder. Det er denne boligsociale helhedsplan, der er beskrevet i det følgende.

Overordnet set er formålet med den boligsociale helhedsplan at bidrage til en positiv social udvikling af boligområderne. Bag helhedsplanen står boligorganisationerne og Svendborg Kommune, som ligeværdige parter i et forpligtende samarbejde.

Svendborg Andels-Boligforening har gennem en længere årrække arbejdet med en boligsocial indsats og boligsociale helhedsplaner i Skovparken. Derimod er det første gang, at Jægermarken og Toftemarken og dermed BSB Svendborg bliver involveret i en boligsocial helhedsplan.

Den kommende boligsociale helhedsplan vil efter planen træde i kraft den 1. april 2014 og løbe frem til udgangen af 2017. Den boligsociale helhedsplan har et samlet budget på 12.311.420 kr. Landsbyggefonden er den største bidragsyder (73 %), mens den resterende finansiering kommer fra boligorganisationerne og Svendborg Kommune. En mindre del af budgettet (1 %) vil komme fra ekstern finansiering.

Visionen for den boligsociale helhedsplan er at Skovparken, Jægermarken og Toftemarken bliver kendt for at være Svendborgs mangfoldige, rummelige og aktive boligområder, og efterspurgte steder at bo til leje i Svendborg. Hertil knytter der sig nogle overordnede mål:

- 1) At flere beboere er inkluderet i samfundet
- 2) At familierne i boligområderne får styrket deres ressourcer
- 3) At boligområderne opfattes som et godt sted at bo både af beboerne og af borgere fra resten af Svendborg.
- 4) At der er velfungerende samarbejde, koordination og kommunikation på tværs af boligorganisationerne, beboerorganerne, de kommunale indsatser og frivillige aktører

Der arbejdes med 4 indsatsområder, for at indfri den boligsociale helhedsplans overordnede mål, nemlig:

- Uddannelse, beskæftigelse og erhverv
- Børn, unge og familie
- Beboernetværk, demokrati og inddragelse
- Image og kommunikation

Indenfor hvert indsatsområde arbejdes der med en række aktiviteter, som hver især udgør et delprojekt.

Indsatsområde	Aktiviteter
Uddannelse, beskæftigelse og erhverv	Mentornetværk Fritidsjobvejledning Fritidsjob i boligområderne Lektiehjælp
Børn, unge og familie	Bydelsmor Familiekurser Nøddeknækker Multimotion
Beboernetværk, demokrati og inddragelse	Beboerkonsulent Tema-cafeer Fri aktivitetspulje

Image og kommunikation	Hjemmeside Borgerjournalist-projekt Spot på Jægermarken og Toftemarken, som bevaringsværdigt kulturmiljø Temadage og workshops
------------------------	--

Til at varetage den daglige drift af den boligsociale helhedsplan oprettes et sekretariat bestående af en sekretariatsleder, en beboerkonsulent med særlig tilknytning til Skovparken, en beboerkonsulent med særlig tilknytning til Jægermarken og Toftemarken, samt en projektmedarbejder. Sekretariatet er formelt forankret i BSB Svendborg, men der refereres til en styregruppe, hvor begge boligorganisationer, organisationsbestyrelserne og Svendborg Kommune er repræsenteret. Derudover vil der blive nedsat følgegrupper, som følger de forskellige indsatsområder med deltagelse af boligområdernes afdelingsbestyrelser og samarbejdspartnere.

Baggrund for den kommende boligsociale helhedsplan

Beboersammensætningen – tal og tendenser

Boligområderne huser til sammen 1939 beboere, hvoraf 1051 bor i Skovparken og 888 i Jægermarken og Toftemarken. Beboerantallet har ligget nogenlunde stabilt for Jægermarken og Toftemarken over de sidste 5 år, mens det for Skovparken er faldet med 32,1 % siden 2009. En del af årsagen her til er den fysiske renovering, som har betydet stop for udlejning, men mange har altså i den periode valgt at fraflytte området.

Beboerne i Skovparken, Jægermarken og Toftemarken udgør en meget sammensat gruppe. Der bor relativt mange børn og unge, hvor af langt flere bor alene sammen med en forælder end det er tilfældet i kommunen som helhed. Flertallet af husstande udgøres imidlertid af en enlig beboer uden børn.

Særligt markant er den store andel af beboere med anden etnisk baggrund end dansk. De udgør 6,7 % af indbyggerne i hele kommunen, mens de i Skovparken udgør 55,1 % og i Jægermarken og Toftemarken udgør 35,1 % af beboerne. For begge områder er der tale om en stigende tendens.¹

	Skovparken	Jægermarken/ Toftemarken	Svendborg
Beboere i alt (2013)	1051	888	58.296
Andelen af beboere under 24 år (2013)	36,4 %	30 %	29.1 %
Andelen af indvandrere/efterkommere (2013)	55,1 %	35,4 %	6,7 %
Andelen af beboere med indvandrer/efterkommer baggrund, som er under 18 år (2013)	34,5 %	25,4 %	22,3 %
Andel af børn med en forsørger (2013)	29,7 %	46,5 %	19,1 %
Andel af husstande med enlige uden børn (2013)	57,6 %	58,8 %	39,3 %

¹ Boligstatistiske Nøgletal, Danmarks Statistik, 2013, tabel 1

Skovparken er at finde på listen over de særligt udsatte boligområder udarbejdet af Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter. Både andelen af beboere udenfor arbejdsmarkedet og uddannelsessystemet, andelen af beboere med indvandrerbaggrund, antal dømt, beboernes uddannelsesniveau og gennemsnitsindkomsten er med til at kvalificere Skovparken til listen.² Jægermarken og Toftemarken er ikke på listen over særligt udsatte boligområder, men de seneste boligstatistiske nøgletal viser, at disse boligområder også har udfordringer i forhold til de samme parametre, og at tendensen går i den forkerte retning.

Der er således i dag relativt set flere beboere på offentlig forsørgelse i Jægermarken og Toftemarken end der er i Skovparken. Dette hænger blandt andet sammen med, at der over de sidste 4 år (2009 – 2012) er tilflyttet langt flere, som modtager offentlig forsørgelse, end der er fraflyttet i Jægermarken og Toftemarken. Den modsatte tendens har gjort sig gældende for Skovparken om end der her må tages forbehold på grund af stop for ny-udlejningen i forbindelse med renoveringen.³

Arbejdstyrkens andel af den samlede befolkning i boligområderne er faldet lidt over den forløbne periode. I forhold til andelen af arbejdsløse er der sket en markant negativ udvikling, dette også hænger sammen med den generelle økonomiske krise og lavkonjunktur. I Skovparken er der således tale om en stigning fra 8,8 % i 2009 til 20,2 % i 2012, mens der i Jægermarken og Toftemarken er tale om en stigning fra 2,6 % til 15,4 % i samme periode. En tendens som ser ud til at have ramt beboerne med etnisk dansk baggrund hårdest.⁴

Uddannelsesniveaulet for beboerne i Skovparken er overordnet set stort set uændret i perioden i 2009-2012. Langt den største andel af beboerne over 15 år – nemlig 68,1 % - har grundskolen, som højeste uddannelse, hvilket er en svag stigning fra 66,5 % i 2009. Den største forskydning er sket i forhold til antallet af personer med en erhvervs -eller kort videregående uddannelse, hvor der er sket et fald på 2,6 %. Sammenligner man beboerne med hele Svendborg afslører uddannelsestallene en markant forskel i uddannelsesniveau. 25,5 % af beboerne i Skovparken har en uddannelse udover ungdomsuddannelse, mens tallet for hele kommunen er 58,7 %.⁵

I Jægermarken og Toftemarken er der i forhold til uddannelsesniveaulet siden 2009 sket nogle forskydninger, således at andelen af beboere med en erhvervs – eller kort videregående uddannelse er faldet fra 33,7 % til 29,8 %, men til gengæld er andelen med en mellemlang eller lang videregående uddannelse steget fra 6,6 % til 11 %. Samlet set

---

2

http://www.mbbi.dk/sites/mbbi.dk/files/dokumenter/den_kommende_liste_over_saerligt_udsatte_boligomraader_efter_nye_kriterier.pdf

³ Boligstatistiske Nøgletal, Danmarks Statistik, 2013, tabel 18.

⁴ Boligstatistiske Nøgletal, Danmarks Statistik, 2013, tabel 11.

⁵ Boligstatistiske Nøgletal, Danmarks Statistik, tabel 10.

er uddannelsesniveaueet blandt beboerne ligeledes noget lavere sammenlignet med hele Svendborg Kommune.

Ser man på den helt unge målgruppe (16 – 24 år), så viser seneste registertal fra Ungdommens Uddannelsesvejledning Sydfyn (UU), at 30,8 % af de unge fra boligområderne ikke er i gang med eller har afsluttet en ungdomsuddannelse.⁶

Samlet set tegner der sig et alvorligt billede af boligområderne set ud fra et uddannelses og beskæftigelsesperspektiv. Det er imidlertid værd at bemærke, at det på nuværende tidspunkt ikke ser ud til at gå hånd i hånd med øget hærværk, utryghed og kriminalitet i områderne. Det er politiets vurdering, at der i Skovparken, Jægermarken og Toftemarken ikke er mere kriminalitet, hærværk, uro mv. end i andre dele Svendborg.

I Skovparken kan man endvidere se, at der er sket et fald siden 2010 i antallet af dømte pr. 10.000 indbyggere fra 441 til 348. Et betydeligt fald om end der forsat er et stykke vej til de 270, som er skæringspunktet i forhold til hvorvidt Skovparken på denne parameter er på listen over særligt udsatte boligområder.⁷

	Skovparken	Jægermarken/ Toftemarken	Svendborg
Andel af beboere over 15 år, som ikke har uddannelse udover grundskole (2012)	68,1 %	53,5 % %	35,3 %
Arbejdsstyrkens andel af alle beboere over 15 år (2012)	37,7 %	40,1 %	56,6 %
Andel arbejdsløse (2012) ⁸	20,2 %	15,4 %	5,3 %
Andel af beboere mellem 15 og 64 år på offentlig forsørgelse (2012)	53,7 %	56,6 %	26,5 %
Andel af beboere med indtægt mindre end 200.000 kr. (2011)	64,7 %	54 %	40,9 %

⁶ Beregnet på udtræk fra UUs register på adresser. I tallet er ikke medregnet de unge i aldersgruppen, som forsat er i folkeskolen, specialskole eller specialklasse.

⁷ http://www.mbbi.dk/sites/mbbi.dk/files/dokumenter/publikationer/liste_over_saerligt_udsatte_boligomraader_pr_1_okt_2013.pdf, samt http://www.mbbi.dk/sites/mbbi.dk/files/dokumenter/publikationer/liste_over_saerligt_udsatte_boligomraader_pr_oktober_2010.pdf

⁸ Beregnet i fht. andel af samlet beboerantal over 15 år, som indgår i arbejdsstyrken

Udlejningssituationen og de fysiske renoveringer

Skovparken har i perioden 2010 – 2013 været igennem en omfattende fysisk renovering af samtlige lejemål og udenoms arealer i boligområdet, som inden renoveringen fremstod utidssvarende og nedslidte. I renoveringsperioden har udlejningen været suspenderet af hensyn til behovet for genhusning, men der er nu atter åbnet op for udlejning. Desværre er antallet af tomme lejemål blevet væsentligt forøget i perioden og det betyder, at der pt. er 16 % tomme lejligheder.

Det er endnu for tidligt at vurdere effekten af selve de fysiske renoveringer med henblik på tilflytning og fraflytning, men på nuværende tidspunkt er søgningen efter lejemål i Skovparken begrænset. Skovparken har i den forbindelse en særlig stor udfordring, fordi området generelt har kæmpet og kæmper med et negativt image i Svendborg, som kommunens mest socialt belastet kvarter og ghettoområde. Hertil kommer, at der generelt er overkapacitet af lejemål i Svendborg og relativt lave huspriser.

I Jægermarken og Toftemarken har man ikke samme vanskeligheder med udlejning. I Toftemarken er det ret nemt at udleje boligerne, hvilket i høj grad skyldes, at beboerne i Jægermarken søger de billigere lejemål i Toftemarken. Til gengæld er der tomme lejemål i Jægermarken om end i meget mindre målestok end i Skovparken. Jægermarken og Toftemarken har ikke samme negative image, men det er ej heller entydigt positivt snarere diffust.

Jægermarken og Toftemarken står ligeledes foran en fysisk renovering. Det endelige omfang af renoveringen er endnu ikke afklaret, da de afgørende forhandlinger med Landsbyggefonden udestår og de økonomiske rammer således ikke er endeligt fastlagt. Der pågår tillige en dialog mellem kommune og boligorganisationer, der skal sikre, at erfaringerne fra renoveringen i Skovparken inddrages i det videre forløb. Det forventes dog, at der i forbindelse med helhedsplanens gennemførelse opføres et fælleshus - en proces der på en række områder vil have berøringsflader med den boligsociale helhedsplan.

Samspil med andre områdebaserede indsatser

Som det fremgik indledningsvist, så har Svendborg Andels-Boligforening gennem en længere årrække varetaget en boligsocial indsats i Skovparken, og været en del af skiftende boligsociale helhedsplaner. Den seneste helhedsplan: "Styrket lokal indsats i Hømarken - Fokus på civile ressourcer, netværk og samarbejde" blev igangsat i 2008 og afsluttet formelt i 2013 efter en forlængelse. I den kommende helhedsplan (2014-2017) vil der blive arbejdet videre af det tværfaglige spor, som var i fokus i den afsluttede helhedsplan. Derudover vil det også fremadrettet være et tæt samarbejde og samspil mellem den boligsociale helhedsplan og Initiativaftalen.

Initiativaftalen er et strategisk samarbejde, der blev indgået mellem Svendborg kommune og Socialministeriet i 2011, om Skovparken frem til 2020 med henblik på at få Skovparken

væk fra listen over socialt udsatte boligområder.⁹ Fokus er på at få antallet af dømte ned, samt at øge tilknytning til uddannelsessystemet eller arbejdsmarkedet blandt beboerne. I den forbindelse har man valgt at etablere et fremskudt jobcenter i Skovparken. Samt at udvide og relancere tilbuddet Værestedet, som er et u-visiteret opholdssted for unge under 18 år, med særligt henblik på området unge med anden etnisk baggrund end dansk. Derudover er der åbent op for at bruge en udvidet mulighed for flyttehjælp med henblik på at skabe en mere balanceret beboersammensætning. Jægermarken og Toftemarken er ikke omfattet af initiativaftalen, men i praksis bruger beboere fra disse områder også det fremskudte jobcenter. Det gælder især for nye beboere, som netop har fået asyl, og har brug for den ekspertise og indsigt, som medarbejderne i det fremskudte jobcenter har.

Svendborg Kommune har desuden etableret projekt Sund i Hømarken i 2010 på baggrund af en satspuljebevilling med henblik på generelt at arbejde med metodeudvikling og konkrete indsatser i forhold til at fremme Skovparkens beboeres mentale og fysiske sundhed og trivsel. Sund i Hømarken afsluttes i oktober 2014. Der vil derfor være en mindre overlappende periode i forhold til helhedsplanen, og nogle af de aktiviteter, som Sund i Hømarken har sat i værk eller arbejdet, med vil blive videreført indenfor rammerne af den boligsociale helhedsplan.

Derudover har Svendborg Kommune, Svendborg Andels-Boligforening, BSB Svendborg og Cama-kollegierne indgået et samarbejde i perioden 2013–2016 om ansættelse af en økonomikonsulent. Formålet er at nedbringe antallet af udsættelser i boligområderne gennem tilbud til beboerne om økonomisk rådgivning og vejledning. Projektet er ligeledes satspuljefinansieret.

Det vurderes, at det i høj grad er lykket i forbindelse med den afsluttede boligsociale helhedsplan og de øvrige indsatser at styrke det professionelle samarbejde i Skovparken, hvilket har skabt et godt udgangspunkt for den fremtidige boligsociale indsats. Der synes imidlertid fortsat at være et behov for yderligere at styrke og konsolidere samarbejdet, koordineringen og kommunikationen på tværs af de forskellige kommunale indsatser, boligforeningen, beboerorganer, frivillige tilbud etc. med henblik på at fremme synergien, effekten af indsatserne, samt at gøre den fremadrettede indsats mindre sårbar overfor personbårne samarbejdsrelationer og ændringer i personale. Hertil kommer behov for fremadrettet at dokumentere og evaluere på effekten af de igangsatte initiativer.

For Jægermarken og Toftemarken er udgangspunktet for den kommende boligsociale helhedsplan helt anderledes end det er i Skovparken, fordi der ikke på samme måde er

---

⁹ http://mbbl.dk/sites/mbbl.dk/files/dokumenter/publikationer/initiativaftale_svendborg_kommune.pdf

indsatser, erfaringer, og etablerede samarbejder at bygge videre på. Disse skal derimod etableres, faciliteres og understøttes i den kommende periode.

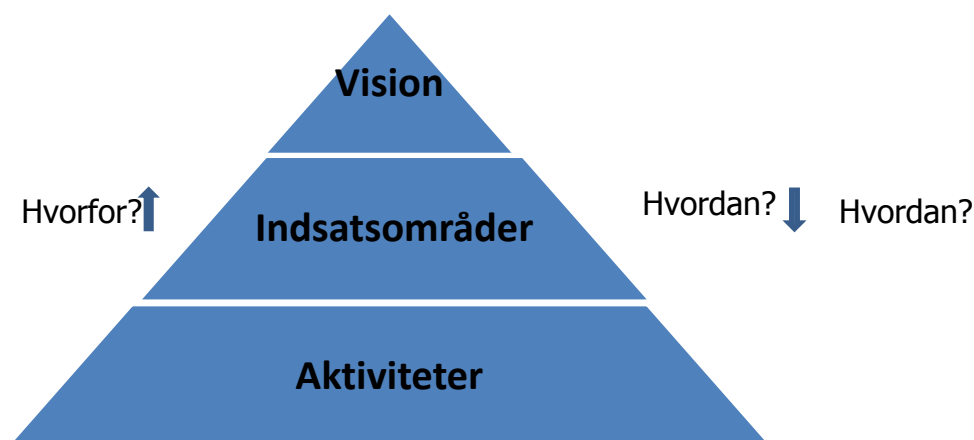
Sammenfatning

Med udgangspunkt i ovennævnte redegørelse for beboersammensætningen, udlejningssituationen og samarbejdet med andre områdebaserede indsatser i boligområderne er det vurderingen, at den kommende boligsociale helhedsplan skal have fokus på at:

- skabe muligheder for større inklusion med henblik på at forebygge yderligere marginalisering
- støtte til børn, unge og familier, som for manges vedkommende må vurderes at befinde sig i en udsat position.
- tiltrække og fastholde mere ressourcestærke beboere med henblik på en styrket beboersammensætning.
- styrke det tværfaglige samarbejde og koordination på tværs af de respektive indsatser

Opbygning af den boligsociale helhedsplan

Den boligsociale helhedsplan tager udgangspunkt i en samlet *vision* for udviklingen af boligområderne Skovparken, Jægermarken og Toftemarken. Til visionen knytter der sig nogle overordnede *mål* og *succeskriterier* (det vil sige indikatorer for, at de overordnede mål bliver indfriet). På baggrund af de aktuelle problemstillinger og udfordringer, som kendetegner boligområderne, er der på det taktisk/operationelle niveau valgt en række *indsatsområder* for den boligsociale helhedsplan. Indsatsområderne har været styrende for valg af de *aktiviteter*, som det planlægges at gennemføre i projektperioden 1. april 2014 – 31. december 2017. Til hver enkelt aktivitet er knyttet succeskriterier, som knytter an til målene for hvert enkelt indsatsområde.

Vision, mission, overordnede mål og succeskriterier

Vision

At Skovparken, Jægermarken og Toftemarken bliver kendt for at være Svendborgs mangfoldige, rummelige og aktive boligområder, og efterspurgte steder at bo til leje i Svendborg

Mission

Helhedsplanen arbejder for – gennem en koordineret indsats - at skabe rammerne om og forudsætningerne for "Gode Liv" i Skovparken, Jægermarken og Toftemarken kendetegnet ved, at beboerne trives, er glade for og stolte af at bo i boligområderne.

Overordnede mål og succeskriterier for perioden 2014 -2017

- Mål 1: At flere beboere er inkluderet i samfundet
Succeskriterier:
  - At andelen af beboere mellem 15 og 64 med tilknytning til arbejdsmarkedet eller uddannelsessystemet er steget.
(måling: Boligstatistiske nøgletal, Danmarks Statistik)
  - At andelen af beboere mellem 16 og 24 år, som er i gang med eller har afsluttet en ungdomsuddannelse er steget.
(måling: Udtræk af data fra Ungdommens Uddannelsesvejledning)
  - At 15 % af beboerne i Skovparken, Jægermarken og Toftemarken har deltaget eller deltager i beboerdemokratiske eller beboerdrevne aktiviteter.
(måling: Registrering, naboskabsmåling i 2014/2015 og 2017)¹⁰

- Mål 2: At familierne i boligområderne får styrket deres ressourcer
Succeskriterier:
  - At andelen af børn, som deltager i aktiviteter i fritiden, er steget med 15 %.
(måling: Naboskabsmåling i 2014/2015 og 2017)
  - At andelen af forældre, som deltager i familierettede aktiviteter i eller udenfor boligområdet, er steget med 20 %.
(måling: Naboskabsmåling i 2014/2015 og 2017)
  - At dækningsgraden på dagtilbudsområdet for de 0-3 årige etniske minoritetsbørn hæves fra de nuværende 59 % til 65-70 %.
(måling. Registrering)

---

¹⁰ Naboskabsmåling: www.naboskabet.dk

- Mål 3: At boligområderne opfattes, som et godt sted at bo – både af beboerne og af borgere

Succeskriterier:

- At 75 % af beboerne er tilfredse eller meget tilfredse med at bo i deres boligområde i 2017
(måling: Naboskabsmåling i 2014/2015 og 2017)
- At der sker en stigning i andelen af tilflyttere til boligområderne, som ikke er på offentlig forsørgelse, på 20 %.
(måling: Boligstatistiske Nøgletal, Danmarks Statistik)

- Mål 4: At der er velfungerende samarbejde, koordination og kommunikation på tværs af boligorganisationerne, beboerorganerne, de kommunale indsatser og frivillige aktører

Succeskriterier:

- At det tværfaglige samarbejde er blevet udviklet og styrket.
(måling: kvalitative interviews med relevante parter)

Indsatsområder og aktiviteter

I den kommende boligsociale helhedsplan for Skovparken, Jægermarken og Toftemarken er det valgt at prioritere følgende indsatsområder:

- Uddannelse, beskæftigelse og erhverv
- Børn, unge og familie
- Beboernetværk, demokrati og inddragelse
- Image og kommunikation

De øvrige indsatsområder - Sundhed, Udsatte, og Kultur og fritidsliv - vil implicit indgå i de valgte indsatsområder.¹¹ De foreslåede indsatsområder er identiske med dem, der blevet peget på i de indsendte prækvalifikationsansøgninger for henholdsvis Svendborg Andels-Boligforening og BSB Svendborg.

Der vil blive arbejdet med en lang række aktiviteter indenfor rammerne af den boligsociale helhedsplan, som tilstræber dels at imødekomme behov og udfordringer hos den meget differentierede beboergruppe, og dels at udvikle og styrke den sociale kapital i boligområderne. Endvidere er der i den boligsociale helhedsplan særligt fokus på boligområdernes samspil med omverdenen, herunder hvordan man både for den enkelte

---

¹¹ De 7 mulige indsatsområder er defineret af Landsbyggefonden.

beboer og for områderne, som helhed, kan styrke netværksskabelse og fremme samarbejdsrelationer.

Den kommende helhedsplan repræsenterer både kontinuitet og fornyelse. Kontinuitet i de tilfælde, hvor de eksisterende indsatser har vist sig at have en stor positiv effekt. Det gælder for eksempel Nøddeknækker-funktionen, målrettet sårbare familier som får hjælp til at overskue deres situation, eller Multimotion, som sikrer børn fra udsatte familier et attraktivt fritidstilbud. I andre tilfælde er der tale om helt nye indsatser i boligområderne i forhold til at imødekomme beboernes behov og udfordringer, og i den forbindelse har der også været søgt inspiration ud over kommunens grænser. Fritidsjobvejledning, bydelsmorprojekt og mentornetværk er alle eksempler på velafprøvede indsatser med dokumenteret positiv effekt, som vil indgå i den kommende boligsociale helhedsplan.

Indsatsområde	Aktiviteter
Uddannelse, beskæftigelse og erhverv	Mentornetværk Fritidsjobvejledning Fritidsjob i boligområderne Lektiehjælp
Børn, unge og familie	Bydelsmor Familiekurser Nøddeknækker Multimotion
Beboernetværk, demokrati og inddragelse	Beboerkonsulent Tema-cafeer Fri aktivitetspulje Borgerjournalist-projekt
Image og kommunikation	Hjemmeside Spot på Jægermarken og Toftemarken, som bevaringsværdigt kulturmiljø Temadage og workshops

Organisering

Den boligsociale helhedsplan varetages i et samarbejde mellem boligorganisationerne, organisationsbestyrelserne og Svendborg kommune, som er ligeværdige parter i et forpligtende samarbejde. Parterne indgår i helhedsplanens styregruppe, der er øverste ansvarlig for den boligsociale helhedsplan. Derudover er der etableret et forretningsudvalg, med deltagelse af de respektive boligorganisationer og kommunen.

Til at varetage gennemførelsen og implementeringen af helhedsplanen etableres der et fællessekretariat med en sekretariatsleder. Derudover vil der blive tilknyttet to medarbejdere med stillingsbetegnelsen beboerkonsulent, samt en projektmedarbejder. Sekretariatet er organisatorisk forankret under BSB Svendborg.

For indsatsområderne "uddannelse, beskæftigelse og erhverv", "børn, unge og familie", samt "beboernetværk, demokrati og inddragelse" nedsættes følgegrupper med deltagelse af relevante samarbejdspartnere fra kommunen, boligorganisationerne, beboerdemokratiet, frivillige foreninger, lokale erhvervsliv mv. Følgegrupperne kommer med faglige inputs og sparring, samt bidrager til den løbende kvalificering og udvikling af indsatsområderne og de iværksatte aktiviteter.

En del af aktiviteterne vil være tværgående for alle 3 boligområder. Det gælder især for aktiviteterne under "uddannelse, beskæftigelse og erhverv", samt "børn, unge og familier". Andre aktiviteter vil køre som parallelle forløb i de respektive boligområder.

Beboerkonsulenterne vil få base i henholdsvis Skovparken i Anemonen, samt i Jægermarken/Toftemarken, mens sekretariatslederen og projektmedarbejderen vil have kontor hos BSB Svendborg og i øvrigt skiftende arbejdssted.

Det boligsociale sekretariat vil varetage den løbende dokumentation og evaluering af indsatsområderne og aktiviteterne. Ultimo 2015 gennemføres en samlet midtvejsevaluering for at samle op på erfaringer og foretage eventuelle nødvendige revideringer af planen med henblik på at indfri de overordnede mål for den boligsociale helhedsplan frem mod 2017.

Indsatsområde: Uddannelse, beskæftigelse og erhverv

Problemkompleks

Som det er fremgået, går flertallet af beboerne mellem 15 og 64 år i både Skovparken, Jægermarken og Toftemarken ikke på arbejde, og er heller ikke i gang med uddannelse, og de er derfor afhængige af offentlig forsørgelse.

Offentlig forsørgelse

I Skovparken har andelen svinget mellem 55,8 % og 53,7 % i perioden 2008 – 2012, mens der for Jægermarken og Toftemarkens vedkommende er sket en stigning i andelen som modtager offentlig forsørgelse fra 49,4 % til 56,6 % i samme periode.¹² Det kan der være mange grunde til, hvilket opgørelsen på forsørgelsestyper også viser. Hovedparten modtager imidlertid kontanthjælp, hvor der sker en afklaring af arbejdsevnen gennem Jobcenteret.¹³

Arbejdsstyrke og arbejdsløshed

Selve arbejdsstyrken er blevet en anelse mindre i perioden 2008 til 2012, men andelen af beboere i arbejdsstyrken, som er arbejdsløse, er til gengæld steget markant.¹⁴ I Skovparken er der tale om en stigning i arbejdsløsheden fra 8,8 % til 20,2 % i perioden 2009 – 2012, mens der i Jægermarken og Toftemarken er tale om en stigning i arbejdsløsheden fra 2,6 % til 15,4 %, hvilket er væsentligt højere end for hele kommunen. I Skovparken er det en udviklingstendens som relativt set har ramt beboere med etnisk dansk baggrund hårdest, da de har oplevet en stigning fra 7,8 % til 25,5 %, mens der for beboere med indvandrerbaggrund "kun" er tale om en stigning fra 9,1 % til 16 %. I Jægermarken/Toftemarken er udviklingstendensen nogenlunde ens for beboere som er hhv. indvandrere/efterkommere og etniske danskere.

Aktivt medborgerskab

Det ser ud til, at flertallet af beboerne kun i begrænset omfang eller slet ikke deltager i fritidsaktiviteter, foreningsliv, frivilligt arbejde eller andet, som kan være med til at give netværk, udvikle sociale kompetencer, motivation og overskud, og dermed være skridt på

---

¹² Der tages forbehold for, at andelen af offentlig forsørgede er opgjort som fuldtidspersoner. Dvs. reelt kan flere personer have modtaget offentlig forsørgelse i perioden. Der er med andre ord tale om minimumsangivelser. På listen over udsatte boligområder fra Ministeriet fra By, Bolig og Landdistrikter fremgår det, at antallet af personer uden tilknytning til arbejdsmarkedet eller uddannelsessystemet er 56,4 %. Forskellen kan formentlig forklares med selvforsørgende beboere, som dermed ikke er offentligt forsørgede.

¹³ Boligstatistiske Nøgletal/Danmarks Statistik 2013, tabel 14

¹⁴ Boligstatistiske Nøgletal/Danmarks Statistik 2013, tabel 11.

vejen til at komme i beskæftigelse eller i gang med uddannelse.¹⁵ Ser man på gruppen af flygtninge/indvandrere ser det ud til, at deres personlige netværk i høj grad udgøres af andre med samme etniske baggrund. Det betyder, at deres kontakt med etniske danskere i høj grad er begrænset til den professionelle kontakt med for eksempel sagsbehandler eller sundhedsplejerske, hvilket yderligere kan være en barriere i forhold til at begå sig på arbejdsmarkedet eller få "foden indenfor".

Uddannelsesniveaue

Relativt mange beboere over 15 år har ikke nogen uddannelse udover grunduddannelse (det vil sige typisk gennemført en 9. eller 10. klasse). I Skovparken drejer det sig om 68,1 % og i Jægermarken/Toftemarken drejer det sig om 53,6 %. Det er en svagt stigende tendens siden 2009 og alt andet lige en indikator for, at det for mange kan være ekstra udfordrende at finde beskæftigelse. Det gælder ikke mindst, hvis man ikke kan bestride et fysisk belastende arbejde, som netop kendetegner mange ufaglærte jobs.¹⁶

Børn og Unge

I forhold til de unge mellem 15 og 24 år fra boligområderne, så viser aktuelle tal fra Ungdommens Uddannelsesvejledning, at 30,8 % ikke er i gang med eller har afsluttet en ungdomsuddannelse.¹⁷ Her af er 42,9 % på offentlig forsørgelse, 15,6 % er i deltids eller fuldtids beskæftigelse, 8,4 % har afbrudt deres ungdomsuddannelse og de resterende fordeler sig på produktionsskole, AVU-forløb på VUC, strafafsoning mv.¹⁸ Til sammenligning var det 8 % af unge, som hørte under UU-Sydfyn i 2012, som ikke var i gang med en ungdomsuddannelse i 2012.¹⁹

Der kan være mange grunde til, at så relativt mange unge ikke er i gang med eller har afsluttet en ungdomsuddannelse. Den generelle uddannelses- og beskæftigelsessituation for mange beboerne i Skovparken, Jægermarken og Toftemarken, kan imidlertid have væsentlige afledte effekter. Det gælder først og fremmest i forhold til børnene, hvor en del ikke har forældre eller voksne i deres netværk, som kan fungere som rollemodeller i forhold til arbejdsmarkedet eller uddannelsessystemet. Det er ikke ensbetydende med, at forældrene ikke bakker op om deres børns skolegange og uddannelsesvalg, men i praksis

---

¹⁵ Vurdering foretaget på baggrund af samtaler og interviews med professionelle m. tilknytning til områderne, samt de respektive afdelingsbestyrelser. Fremgår desuden også af rapporten "Lokal samfundsanalyse, maj 2011" udarbejdet af NIRAS og SDU for Sundhedsstyrelsen. Se: <http://www.sund-i-homarken.dk/17-lokalsamfundsanalyse.html>.

¹⁶ Boligstatistiske Nøgletal/Danmarks Statistik, tabel 10. Der vil dog være en del i denne målgruppe, som er i gang med grunduddannelse, men det forklarer ikke den høje andel.

¹⁷ Beregnet på udtræk fra UUs register på adresser. I tallet er ikke medregnet de unge i aldersgruppen, som fortsat er i folkeskolen, specialskole eller specialklasse.

¹⁸ Beregnet på baggrund af udtræk fra UUs database. UUs data dækker unge mellem 15 og 24 år. I det øjeblik en ung har afsluttet en ungdomsuddannelse modtager UU ikke længer data om personen. Det reelle antal personer i aldersgruppen på offentlig forsørgelse er således sandsynligvis noget større.

¹⁹ Der tages forbehold for, at der kan være forskel i opgørelsesmetode. Beregningerne skal derfor verificeres, men tendensen er klar. <http://www.uucentersydfyn.dk/files/UUCenter/dokumenter/Statistik%20og%20dokumentation/Aktuel%20status%20på%20afgangsskoleelever%20pr%20år%202010-2012.pdf>

kan det være svært for forældrene at give deres børn den hjælp som de har brug for i forbindelse med lektier, uddannelsesvalg, jobsøgning etc. Hertil kommer, at børnene/de unge også påvirkes af familiens samlede økonomiske og sociale situation herunder forældrenes eventuelle fysiske og psykiske problemstillinger, hvilket kan have negative konsekvenser for barnet/den unges psykiske overskud, faglige formåen, koncentrationsevne og motivation.

Kriminalitet

Samlet set tegner der sig altså et alvorligt billede af boligområderne set ud fra et uddannelses og beskæftigelsesperspektiv. Men det er værd at bemærke, at det på nuværende tidspunkt ikke ser ud til at gå hånd i hånd med øget hærværk, utryghed og kriminalitet i områderne. Tværtimod karakteriserer politiet boligområderne, som trygge at bo og færdes i på alle tider af døgnet, og det er politiet vurdering, at der i Skovparken, Jægermarken og Toftemarken ikke er mere kriminalitet, hærværk, uro mv. end i andre dele Svendborg.

Politiets vurdering ligger i tråd med SSP-medarbejdernes oplevelse af udviklingen i boligområderne. Ungdomsskolen oplever imidlertid et behov for tilbud til unge over 18 år i Skovparken. Ungdomsklubben, Cosmos, bliver opsøgt af unge, som tidligere var en del af målgruppen, 14-18 årige, og som nu mangler et sted at opholde sig.

Formål med indsatsområdet

Formålet er at iværksætte en helhedsorienteret og langsigtet indsats, som med udgangspunkt i beboernes ressourcer, ønsker og behov støtter op omkring, at de opnår en større grad af tilknytning til arbejdsmarkedet og/eller uddannelsessystemet. Det skal ske gennem aktiviteter, som giver beboerne mulighed for individuel støtte, vejledning og sparring, skabelse af nye muligheder og jobåbninger gennem netværk og samarbejde, og en tidlig indsats med henblik på at fremme andelen af unge mønsterbrydere i boligområderne.

Mål for indsatsområdet

Mål 1: At flere beboere opnår større tilknytning til arbejdsmarkedet og uddannelsessystemet.

Planlagte aktiviteter under indsatsområdet

Der arbejdes med 4 aktiviteter under indsatsområdet uddannelse, beskæftigelse og erhverv:

1) Mentorordning

- Målrettet alle beboere over 15 år, men med særlig fokus på unge mellem 16 og 24 år, beboere med anden etnisk baggrund end dansk, og arbejdssøgende beboere over 24 år.

○

2) Fritidsjobvejledning

- Målrettet beboere mellem 13 og 24 år, som er i gang med folkeskolen, ungdomsuddannelse eller videregående uddannelse.

3) Fritidsjob i boligområderne

- Målrettet beboere mellem 15 og 18 år, som har brug for en mere håndholdt indsats.

4) Lektiehjælp

- Målrettet børn og unge fra 3. – 10 klassetrin.

Medarbejderressourcer

Sekretariatsleder (37 timer) 20 %, beboerkonsulent (37 timer) 20 % og projektmedarbejder (30 timer) 100 %.

Aktivitet 1: Mentornetværk

Baggrund

Beboerne i boligområderne udgør en meget sammensat gruppe og de har derfor også meget forskellige behov, udfordringer og ressourcer i forhold til at opnå tilknytning til arbejdsmarkedet og/eller at gennemføre uddannelse. Blandt andet for at imødekomme dette, er der i Skovparken oprettet et fremskudt jobcenter, hvor beboerne flere gange om ugen kan få råd og vejledning af jobrådgiverne, og samme sted møde beboerkonsulenten, borgerservice, VUC etc. Her kommer også beboere fra Jægermarken og Toftemarken, som foretrækker de mere uformelle rammer, som det fremskudte jobcenter tilbyder, koblet med, at medarbejderne her har stor viden om de problemstillinger, som især beboerne med flygtninge- og indvandrerbaggrund oplever.

Erfaringer fra andre boligområder og frivillige mentornetværk, som for eksempel Mentornetværket i Esbjerg/Varde og KVINFOs Mentornetværk viser imidlertid, at man gennem en frivillig mentor indsats yderligere kan styrke beboernes tilknytning til arbejdsmarkedet og uddannelsessystemet. En frivillig indsats, som understøtter den enkelte beboer gennem hjælp til selvhjælp i at udvikle handlekompetence og realisere sine ønsker og planer for fremtiden. For nogle beboeres vedkommende handler det for eksempel om at få inspiration til målrette jobsøgning eller støtte til at gennemføre den uddannelse, som de er i gang med. For andre beboere er det som led i en mere langsigtet indsats, hvor øvelse i at kommunikere på dansk, indsigt i dansk kultur og samfund, træning i at komme rundt i byen, deltage i fritidsaktiviteter og så videre, er vigtige skridt

på vejen mod at opnå større tilknytning til arbejdsmarkedet. Samtidig kan en styrket kontakt mellem beboere i boligområderne og borgere fra resten af kommunen være med til at generere nye kontakter og opbygning af netværk, som kan være helt afgørende i forhold til at få viden om jobåbninger og muligheder og/eller blive mere aktive medborgere.

Formål

At udvikle en frivillig mentorordning med henblik på at støtte deltagerne i at realisere deres ønsker og drømme i forhold til arbejdsmarkedet, uddannelse og aktivt medborgerskab.

Målgruppe

Primær målgruppe er i princippet alle beboere mellem 15 år og 65 år, som har et ønske om at gøre noget aktivt for at forbedre deres livssituation i forhold til beskæftigelse, uddannelse og/eller aktivt medborgerskab. Der er et pt. cirka 1400 beboere i målgruppen.²⁰

Der vil være særlig fokus på:

- Unge beboere mellem 16 og 30 år, der enten er i gang med ungdomsuddannelse eller et videregående uddannelsesforløb, men har brug for en støttende og forebyggende indsats for at gennemføre. Eller unge, som ikke er i gang med uddannelse og har brug for støtte, inspiration og motivation til at komme i gang med et uddannelsesforløb. Endelig kan det også være unge, som er godt i gang, men hvor støtte fra en mentor kan være forebyggende. Der lægges endvidere særligt vægt på samarbejdet med ungdomsklubberne, og herunder kontakten til de unge, som bruger ungdomsklubberne og som savner tilbud, efter de er fyldt 18 år.
- Arbejdssøgende beboere på offentlig forsørgelse, som har behov for inspiration, sparring og opbakning i forhold til at være aktivt jobsøgende og opnå tilknytning til arbejdsmarkedet.
- Beboere som ønsker at være mere aktive medborgere – herunder blive bedre til dansk, opnå indsigt i det danske arbejdsmarked og uddannelsessystem, deltage i frivillige aktiviteter og bedre være i stand til at bakke op omkring deres børns skolegang og uddannelsesvalg.

---

²⁰ Boligstatistiske Nøgletal, Danmarks Statistik, 2013, tabel 10.

Sekundær målgruppe er mentorerne, som er eller har været aktive på det danske arbejdsmarked over 25 år. Mentorerne rekrutteres på baggrund af mentees behov og ønsker. De deltager frivilligt og ulønnet.

Indhold og praksis

Der arbejdes med frivillig mentoring som metode i dette projekt. En mentor er en person som frivilligt stiller sin viden, kompetencer og erfaring til rådighed for mentee med henblik på at støtte hende/ham i at indfri sine egne mål. Der er tale om hjælp til selvhjælp, hvor mentor ikke gør tingene for mentee, men understøtter mentee i selv at gøre tingene blandt andet gennem udvikling af faglige og sociale tilværelseskompetencer. I nogle tilfælde vil mentor også via sit eget netværk og kendskab til arbejdsmarkedet bane vejen for, at mentee finder et job.

Der er 3 parter i mentorforløbet: mentee, mentor og koordinator. Koordinator er den professionelle part, som på baggrund af interviews med mentees og mentorer matcher parrene og løbende følger op på, hvordan det går. Udgangspunktet for det enkelte match er altid mentees ønsker og behov. Det vil sige at mentorerne rekrutteres med udgangspunkt i mentees profiler og ikke omvendt.

Både mentees og mentor deltager i et introduktionskursus, som giver dem en grundlæggende forståelse af, hvad det indebærer at være i en mentorrelation. De skal arbejde med at udfylde en mentoraftale, hvor de formulerer mål og aftaler for deres mentorrelation, hvilket i sig selv kan være meget lærerigt og kompetenceudviklende. Derudover opfordres de til at bruge en logbog, med henblik på at aftale fra gang til gang hvad de skal arbejde med hver især, undersøge, afprøve med videre. Mentor er i udgangspunktet ansvarlig for processen i relationen (det vil sige at aftaler overholdes, kontakten er stabil ect.), mens mentee er ansvarlig for egen læring i relationen. Det er muligt at mentee ikke opnår sit mål (for eksempel at finde et job), men derfor kan mentorforløbet alligevel være meget lærerigt og udviklende for mentee.

Kontakten mellem mentee og mentor kan også foregå ved hjælp af for eksempel de sociale medier, mail eller telefon. Det kan være hensigtsmæssigt, hvis mentee af forskellige årsager ikke kan forlade eller mødes i eget hjem. Det kan også være mentor, som på grund af arbejde med videre først har tid sidst på aftenen. Forskning viser, at E-mentorforløb, kan have en lige så stor effekt, som forløb, hvor man mødes fysisk.

Mentornetværket vil være åbent for alle, og der lægges vægt på at rekruttere en blandet gruppe af mentees. Der lægges vægt på både at signalere, at mentornetværket er åbent for alle og bevidst branding med henblik på at undgå en stigmatiserende effekt for deltagerne. Netop derfor er det også vigtigt, at mentorerne deltager frivilligt. De mentees, som har ressourcer og kapacitet til det, vil selv blive tilbudt at være mentorer, hvilket vil være en yderligere udviklingsmulighed for dem.

Et mentorforløb er i udgangspunktet en-til-en relation mellem mentee og mentor, men undersøgelser viser, at det kan have positive afledte effekter for resten af familien. For eksempel fordi mentee får større overskud og viden om, hvordan hun eller han kan hjælpe sine egne børn med skolearbejde. Eller fordi den unge mentee viser en positiv strategi for mindre søskende i forhold til at håndtere udfordringer i skolen og livet generelt, eller ved at inspirere forældrene til også at indgå i en mentorrelation eller andre aktiviteter.

Der vil løbende være koordinering og dialog med jobcenteret, som efter 1. januar 2014, skal stille (lønnede) mentorer til rådighed for passive kontanthjælpsmodtagere, med henblik på løbende at afklare, hvordan det frivillige mentorprogram kan supplere denne indsats mest hensigtsmæssigt.

Milepæle og tidsplan

- April – juli 2014:

Der udvikles og beskrives et frivilligt mentorprogram for beboere i Skovparken, Jægermarken og Toftemarken herunder informationsmateriale, redskaber med videre.

- December 2015:

Midtvejsevaluering.

- September 2014 – oktober 2017:

Der rekrutteres mentees og mentorer til projektet, som frivilligt og ulønnet indgår i en-til-en mentorrelationer af 6, 9 eller 12 måneders varighed.

- November 2014 – oktober 2017:

At alle mentees og mentorer deltager i et introkursus, med henblik på at give dem en grundlæggende forståelse af metoden, retningslinjer, forventninger mv.

- September 2014 – oktober 2017:

Mentorparrene udarbejder en mentoraftaler, og arbejder med at indfri mentees mål med mentorforløbet, som er beskrevet i mentoraftalen.

- December 2016 – august 2017:

Der etableres en forening "Mentornetværk Svendborg", som arbejder for at fremme inklusion og mangfoldighed i Svendborg. Foreningen overtager driften af mentornetværket.

- November 2017:

Slutevaluering.

Succeskriterier

Etablering og facilitering af mentorforløb:

- Minimum 10 mentorforløb i 2014.
- Minimum 25 mentorforløb i 2015.
- Minimum 40 mentorforløb i 2016.
- Minimum 50 mentorforløb i 2017.

Hvoraf:

- Minimum 75 % af mentees gennemfører et mentorforløb af 6, 9 eller 12 måneders varighed.
- Minimum 50 % af mentorerne kan fastholdes i mere end et mentorforløb.
- Minimum 10 % af mentees selv bliver mentorer.

(måling: registrering)

Effekten af mentorforløbene for mentees:²¹

- At 15 % er kommet i ordinær eller støttet beskæftigelse
- At 50 % har påbegyndt og/eller gennemført uddannelse, herunder ungdomsuddannelse eller forberedende undervisningsforløb
- At 50 % oplever at klare sig bedre på sin uddannelse
- At 75 % af mentees har fået større indsigt i kulturen på danske arbejdspladser og viden om jobsøgningsprocessen, CV-skrivning med videre.
- At 50 % af mentees har opnået større sikkerhed i at kommunikere på dansk
- At 80 % har fået større selvtillid, motivation og tro på fremtiden
- At 25 % er blevet mere aktive og deltagende i fritidsaktiviteter, foreningsarbejde, kurser, sociale eller kulturelle arrangementer med videre.

Effekten af mentorforløbene for mentorerne:

- At 90 % af mentorerne har en oplevelse af at gøre en positiv forskel i mentees liv.
- At 90 % af mentorerne oplever mentorrelationen som udviklende og lærerig for dem selv.
- At 80 % af mentorerne oplever at få et mere positivt indtryk af boligområderne gennem deres mentee.

(måling: Spørgeskemaundersøgelse med alle mentees og mentorer efter endt mentorforløb)

Etablering af forening:

At der er skabt ejerskab og opbakning til mentornetværket i en bred kreds af beboere og borgere fra resten af Svendborg, således at der senest i 2017 kan etableres en forening med henblik på at sikre den fortsatte drift af Mentornetværket på frivillig basis.

(måling: registrering)

---

²¹ Effekten skal måles i relation antal deltager, som har det som mål for deres mentorrelation.

Samarbejdsrelationer

Relevante samarbejdspartnere vil for eksempel være Jobcenter, Ungdommens Uddannelsesvejledning-Sydfyn, skoler og uddannelsesinstitutionerne, Ungdomsskolen, virksomheder på Sydfyn, Mentornetværket i Esbjerg/Varde, KVINFOs Mentornetværk m.fl.

Evaluering

Der evalueres på hvert enkelt mentorforløb gennem spørgeskemaer og via fokusgruppeinterview med henblik på at afdække deltagernes udbytte, det vil sige oplevede effekt af at deltage i mentorordningen. Cirka midtvejs i projektperioden udarbejdes en midtvejsevaluering med henblik på at vurdere om mentornetværket lever op til de kvalitative og kvantitative forventninger, samt justering af redskaber og metoder.

Forankring

Med inspiration fra foreningen "Mentornetværket i Esbjerg-Varde" tilstræbes det at etablere en tilsvarende forening med mentees og mentorer, som de bærende kræfter og med mulighed for at søge foreningsstøtte. Det vil endvidere gøre det muligt at udstrække mentornetværket til hele Svendborg Kommune eller måske endda et endnu større geografisk område.

Aktivitet 2: Fritidsjobformidling

Baggrund

Mange børn og unge fra boligområderne vokser op i familier, hvor forældrene hverken har tilknytning til arbejdsmarkedet eller gennemført en videregående uddannelse udover folkeskolen. Det betyder, at det kan være ekstra svært for de unge at finde sig et fritidsjob og herunder at overskue, hvor de findes, hvad der kræves, og hvordan man kommer i betragtning hos arbejdsgiverne. Hertil kommer, at antallet af ufaglærte deltidsstillinger synes at været faldende, samtidig med at arbejdsløsheden er stigende især blandt unge. Det betyder alt andet lige en skærpet konkurrence om de ledige fritidsjob og at netværk bliver mere afgørende for at få et fritidsjob, fordi mange stillinger aldrig bliver slået op.²²

Forskning viser, at fritidsjob set på den lange bane kan have en stor positiv effekt på den unges uddannelsesforløb. Signifikant flere unge, som har haft eller har et fritidsjob, gennemfører en ungdomsuddannelse og blandt andet peges der i den forbindelse på den selvtillid, som fritidsjobbet genererer, som en af årsagerne. Men også senere i livet, når den unge efter endt uddannelse, skal finde beskæftigelse, kan fritidsjob være afgørende,

---

²² I følge Analyse fra Arbejderbevægelsens Erhvervsråd (7/9 2013) baseret på tal fra Danmarks Statistik er ungdomsarbejdsløsheden 14,3 % i Svendborg, hvilket er en stigning på 9,3 % under den økonomiske krise.
Se http://www.ae.dk/files/dokumenter/analyse/ae_ungdomsledigheden-er-mere-end-fordoblet-i-mange-kommuner.pdf

fordi man herigennem har udviklet reelle arbejdsmarkedskompetencer, har et (mere) interessant CV og reelt er klar på at imødekomme de krav og forventninger, som er på arbejdsmarkedet.²³

Formål

At etablere en fritidsjobvejledning for unge mellem 13 og 24 år, som støtter de unge i at finde og blive i fritidsjob på ordinære vilkår ved siden af deres skolegang eller uddannelsesforløb.

Målgruppe

Unge fra Skovparken, Jægermarken eller Toftemarken mellem 13 og 24 år. Fælles for flere af de unge er, at deres forældre ikke har tilknytning til arbejdsmarkedet og/eller gennemført uddannelse udover folkeskolen. Mange af de unge vil derfor være mønsterbrydere. Det anslås, at der er pt. er cirka 330 unge i målgruppen.²⁴

Indhold og praksis

Fritidsjobvejledningen vil have åbningstider, hvor de unge kan få individuel sparring i forhold til hvilke fritidsjob, som de kunne tænke sig og der ydes individuel sparring i forhold til CV, ansøgningskrivning med videre.

De unge søger job på lige fod med alle andre unge. Der lægges vægt på empowerment af de unge og at de selv gør indsatsen. Der vil blive etableret samarbejde med virksomheder med henblik på, at de sender jobopslag til fritidsjobvejledningen, gør opmærksom på jobåbninger med videre. Når den unge har fået et job kan hun/han få rådgivning af fritidsjobvejlederen, hvis der opstår udfordringer undervejs.

I opstartsfasen vil der være en betydelig opsøgende indsats i forhold til de unge og lokale virksomheder med henblik på at gøre fritidsjobvejledningen kendt og etablere samarbejde.

Den individuelle sparring suppleres med tilbud om minikurser for at klæde den unge på og give dem de nødvendige sociale kompetencer. Det kan også være tale virksomhedsbesøg med videre.

I særlige tilfælde kan der også være tale om en mere håndholdt indsats, hvor fritidsjobvejlederen spiller en mere aktiv rolle i forhold til at matche den unge og en arbejdsplads. Ellers vil de unge, som har brug for yderligere støtte, kunne tilbydes en mentor og/eller kunne indgå i fritidsjobprojektet i boligområderne.

Milepæle og tidsplan

April 2014 – august 2014:

---

²³ Se bl.a.: <http://www.cfbu.dk/udgivelser/>

²⁴ Boligstatistiske nøgletal, Danmarks Statistik, 2013, tabel 1.

Der etableres en fritidsjobvejledning for unge mellem 13 og 24 år, som støtter de unge i at finde og blive i fritidsjob på ordinære vilkår ved siden af deres skolegang/uddannelsesforløb. Der udvikles informationsmateriale, facebookside og planlægges åbningstider.

August 2014 – december 2017:

Der etableres samarbejde med virksomheder med henblik på, at de annoncerer ledige fritidsjob via fritidsjobformidlingen.

September 2014 – december 2014:

Fritidsjobvejledningen er åben for vejledning, og opsøgende indsats i forhold til målgruppen.

November 2014 – november 2017:

Der afholdes løbende minikurser i jobsøgning, CV-skrivning, om at gå til samtale, konfliktløsning med videre.

Succeskriterier

Vejledninger, kurser og samarbejde:

- At der gennemføres:
  - o Minimum 25 individuelle vejledninger i 2014.
  - o Minimum 45 individuelle vejledninger i 2015.
  - o Minimum 65 individuelle vejledninger i 2016.
  - o Minimum 80 individuelle vejledninger i 2017.

- At der gennemføres de planlagte antal minikurser med minimum 6 deltagere pr. gang:
  - o Minimum 1 kursus i 2014.
  - o Minimum 4 kurser i 2015.
  - o Minimum 6 kurser i 2016.
  - o Minimum 6 kurser i 2017.

- At der er etableret samarbejde med 6 – 10 lokale virksomheder i perioden 2014 – 2017.

(måling: registrering)

Effekt mål for målgruppen:

- At minimum 30 % af de unge, som får individuel vejledning får et fritidsjob.
- At minimum 40 % af de unge, som får individuel vejledning og/eller deltager i et eller flere minikurser bliver mere aktivt jobsøgende, lærer at skrive en ansøgning, og opnår større viden om kulturer, krav og forventninger på arbejdspladser.

(måling: registrering, spørgeskemaundersøgelse)

Samarbejdsrelationer

Relevante samarbejdspartnere vil for eksempel være Jobcenter, UU, skoler, uddannelsesinstitutioner, Ungdomsskolen, virksomheder på Sydfyn.

Evaluering

Der evalueres løbende gennem registrering af henvendelser, samarbejdsrelationer med videre. De unge, som får individuel vejledning bliver bedt om at melde tilbage på, hvordan det går med at finde fritidsjob. Derudover vil de – der har givet tilladelse til det – blive kontaktet senest 3 måneder efter vejledninger for at høre, hvordan de vurderer effekten af vejledningen. Cirka midtvejs i projektperioden udarbejdes en midtvejsevaluering med henblik på at vurdere om fritidsjobvejledningen lever op til de kvalitative og kvantitative forventninger, samt justering af redskaber og metoder.

Forankring

Kan eventuelt forankres under Ungdommens Ungevejledning.

Aktivitet 3: Fritidsjob i boligområderne

Baggrund

Nogle af de unge fra boligområderne har brug for en mere håndholdt indsats for at få et fritidsjob og dermed opnå tilknytning til arbejdsmarkedet i en tidlig alder. De har brug for, at der skabes jobåbninger for dem. Jobåbninger, der giver dem mulighed for at gøre sig erfaringer med at fritidsjobbe og udvikle de nødvendige sociale og faglige kompetencer for at begå sig på arbejdsmarkedet.

Formål

Formålet er at skabe en række fritidsjobs i selve boligområderne med særligt henblik på unge, som har brug for en mere håndholdt indsats for at få erfaring med og tilknytning til arbejdsmarkedet. Samt at give de unge, som ansættes, indblik i jobbet ejendomsfunktionær, og en større ansvarsfølelse i forhold til deres eget boligområde.

Målgruppe

Unge mellem 13 og 18 år, som har brug for en mere håndholdt indsats for at få erfaring med og tilknytning til arbejdsmarkedet.

Indhold og praksis

Der laves et jobopslag på lommepenge-stillingerne, som vil være forankret i boligorganisationerne. Stillingerne skal søges af den unge med vedlagt CV med videre. Der samarbejdes med skoler, Ungdommens Uddannelsesvejledning og andre, som kan opfordre potentielle kandidater til at søge.

De unge laver en kontrakt for et år ad gangen, som beskriver arbejdsopgaver og forventninger. De unge møder ind 3-4 timer om ugen og udfører forskelligt forefaldende arbejde. Undervejs tilbydes de mindre kursusforløb, som led i at udvikle og opnå reelle arbejdsmarkedskompetencer.

De ejendomsfunktionærer/ejendomsmestre som skal arbejde direkte med de unge tilbydes et 4 timer introduktions kursus i at være mentor og tilbydes løbende sparring undervejs. Når ansættelsen afsluttes tilbydes den unge sparring til at få beskrevet sine nye jobberfaringer i et CV, en anbefaling, samt at få sparring i forhold til at søge andre fritidsjob.

Der er tale om en slags fritids-jobtræning for unge, som har brug for en mere håndholdt indsats. De unge rekrutteres og ansættes på almindelige vilkår og forventes at leve op til almindelige regler omkring mødetider, fremmøde og opførsel. Samtidig er de ejendomsfunktionærer/ejendomsmestre, som de arbejder sammen med, forberedt på at kunne guide og vejlede den unge i jobbet, således at han/hun udvikler sociale og faglige arbejdsmarkedskompetencer.

Milepæle og tidsplan

August 2014 – september 2014:

Udarbejdelse af jobbeskrivelser, aftaler med ejendomsmestre og boligorganisationer om organisering.

Oktober 2014 – december 2014:

Ansættelsesproces i forhold til 1. hold i lommepengeprojekt.

Oktober 2015 – december 2015:

Ansættelsesproces for 2. hold i lommepengeprojektet. Forberedelse af 1. hold på afslutning og søgning af fritidsjob.

Oktober 2016 – december 2016:

Ansættelsesproces i for 3. hold i lommepengeprojektet. Forberedelse af 2. hold på afslutning og søgning af andet fritidsjob.

Oktober 2017 – december 2017:

Forberedelse af 3. hold på afslutning og søgning af andet fritidsjob.

Succeskriterier

Ansættelse, varighed og nyt fritidsjob:

- At der ansættes minimum 6 unge pr. år i etårige stillinger i 2015, 2016 og 2017
- At minimum 75 % fastholdes gennem hele ansættelsesperioden.
- At alle som fortsat er i jobbet efter 6 måneder gennemfører et kompetencegivende kursus (for eksempel traktorkørekort).
- At minimum 50 % har fundet andet fritidsjob senest 3 mdr. efter endt ansættelse.

(måling: registrering)

Effektmål for de unge ansatte:

- At de oplever de har fået større indsigt i krav og forventninger på arbejdsmarkedet.
- At de har fået større selvtillid og motivation i forhold til at søge andet fritidsarbejde.
- At de har fået indsigt i og kendskab til arbejdet som ejendomsfunktionær.
- At de har fået en større forståelse for deres eget boligområde, og hvordan de selv, som beboer, spiller en rolle i forhold til at det er et godt sted at bo.

(måling: interview efter endt ansættelse)

Samarbejdsrelationer

Relevante samarbejdspartnere vil for eksempel være UU, Ungdomsskolen, skoler, uddannelsesinstitutioner – især erhvervsskolen, boligorganisationerne, afdelingsbestyrelser.

Evaluering

Der evalueres løbende mundtlig med ejendomsmestrene om udbytte og udfordringer for de unge og for dem. Ved forløbets afslutning evalueres med hver enkelt ung ansat med henblik på at vurdere effekten af forløbet med dem. Evalueringen følges op af henvendelse til den unge ca. 3 måneder efter endt ansættelse. Efter hvert forløb evalueres i forhold til at justere metode, tilgang, arbejdsopgaver og så videre.

Forankring

Boligorganisationerne

Aktivitet 4: Lektiehjælp

Baggrund

Mange børn og unge i boligområderne vokser op med forældre, som ikke har gået i skole i Danmark, ikke har en uddannelse udover grundskolen, taler et begrænset dansk, og kun har begrænset kendskab til uddannelsessystemet. Derfor er det også en udfordring for forældrene at hjælpe deres børn med lektierne og dermed i praksis støtte deres børn til at få det optimale ud af deres skolegang. For børnene betyder det, at de risikerer at komme

bagud i forhold til deres skolekammerater, hvilket i sig selv kan have en demotiverende og selvforstærkende negativ effekt.

Formål

At etablere og videreføre lektiehjælp i begge boligområder i samarbejde med Ungdommens Røde Kors og Lektier On-line, Statsbiblioteket, med henblik på at give børn og unge en mulighed for at få hjælp til deres lektier og dermed styrke deres faglige kunnen, samt selvtillid og motivation.

Målgruppe

Børn og unge fra 3. klasse til og med 10. klasse. Det anslås, at der er ca. 230 børn i målgruppen.²⁵

Indhold og praksis

I lektiehjælpen stiller unge gymnasieelever (Ungdommens Røde Kors) eller universitetsstuderende (Lektier On-Line) sig til rådighed for at hjælpe elever i folkeskolen med deres lektier. Lektiehjælperne bliver gennem supervision og kurser af deres respektive organisationer klædt på til at hjælpe på en måde, så det fremmer læring og de ikke gør tingene for de børn, som efterspørger lektiehjælp. Lektiehjælpen vil have åbent i begge boligområder 2 gange om ugen. En dag om ugen vil ungdommens Røde Kors facilitere, og en dag om ugen vil beboerkonsulenten facilitere på den måde, at elever fra 6. klasse kan komme og modtage lektiehjælp via Lektier On-Line. Der kan også være en kombination, hvor lektiehjælperne fra ungdommens Røde Kors, som typisk er gymnasieelever, sammen med barnet bruger Lektier On-Line. Styrken ved Lektier On-Line ligger i selve læringsperspektivet, men mødet med Ungdommens Røde Kors i lige så høj grad er det sociale og lektiehjælperen som rollemodel. På den måde supplerer de 2 tilbud hinanden godt, og man kan nå ud til en bred målgruppe.

Milepæle og tidsplan

April 2014 – maj 2014:

Planlægning af samarbejde, åbningstider med videre.

Juni 2014 – december 2017:

Åben lektiehjælp 2 gange ugentligt med undtagelse af månederne juli – august, samt i skoleferierne.

Succeskriterier

Deltagelse:

- At der i gennemsnit er 3 brugere pr. gang.
- At der er minimum 90 unikke brugere pr. år.
(måling: registrering)

---

²⁵ Boligstatistiske Nøgletal, Danmarks Statistik, 2013, tabel 1.

Effektmål for brugerne:

- At 50 % af brugerne og deres forældre oplever at de klarer sig bedre fagligt i skolen.
- At 50 % af brugerne oplever, at de har fået større faglig selvtillid og er mere motiverede.
- At 50 % af dem som introduceres til lektier On-Line også bruger det udenfor lektiehjælpens åbningstid.

(måling: spørgeskema og fokusgruppeinterview)

Samarbejdsrelationer

Relevante samarbejdspartnere vil for eksempel være skolerne, UU, Ungdomsskolen, Ungdommens Røde Kors, Lektier On-line/Statsbiblioteket.

Evaluering

Der evalueres på deltagernes udbytte af lektiehjælp gennem spørgeskemaer, som de skal udfylde sammen med forældre, samt ved fokusgruppeinterviews. Derudover evalueres der løbende med Ungdommens Røde Kors og lektier On-line og deres frivillige.

Forankring

Ungdommens Røde Kors og Lektier On-line.

Indsatsområde: Børn, unge og familie

Problemkompleks

Skovparken, Jægermarken og Toftemarken er kendetegnet ved at en relativ stor andel af beboerne er børn og unge under 24 år. Mange familier har et begrænset økonomisk råderum, og er ikke særligt aktive medborgere. En stor andel af beboerne har flygtninge og indvandrerbaggrund, og har som følge af traumer, tab, og marginalisering særlige udfordringer i forhold til at støtte op omkring deres børns udvikling og trivsel.

Aldersfordeling

Der bor relativt mange børn og unge i Skovparken, Jægermarken og Toftemarken. I Skovparken er således 36,4 % af beboere under 24 år og i Jægermarken og Toftemarken er det 30 %. I gruppen af indvandrere og efterkommere er andelen af unge endnu højere. I Skovparken er 45,1 % af beboerne med anden etnisk baggrund under 24 år, og i Jægermarken/Toftemarken er 37,9 % under 24 år.²⁶

Familiernes økonomi

Familiernes økonomiske råderum vurderes at være begrænset i mange tilfælde, hvilket betyder mindre økonomisk overskud til deltagelse i fritidsaktiviteter, brug af kulturtilbud, oplevelser, ferier med videre. Det skyldes dels, at en del forældre modtager offentlig forsørgelse, dagpenge, etc., dels at de – i det i omfang de er lønmodtagere – ofte er ansat indenfor lavtlønsområdet.²⁷

	<i>Andel m. indkomst mindre end 200.000 kr.(2011)</i>	<i>Andel m. indkomst større end 300.000 kr. (2011)</i>
<i>Skovparken</i>	<i>64,7 %</i>	<i>6 %</i>
<i>Jægermarken/Toftemarken</i>	<i>54 %</i>	<i>11,7 %</i>
<i>Svendborg</i>	<i>40,9 %</i>	<i>34,7 %</i>

En relativ stor andel af forældrene er enlige. 29,7 % af børnene i Skovparken og 46,5 % af børnene i Jægermarken/Toftemarken bor med enten deres mor eller far, hvilke ofte betyder en yderligere stram økonomi for familien.²⁸

²⁶ Boligstatistiske Nøgletal, Danmarks Statistik, 2013, tabel 1

²⁷ Boligstatistiske Nøgletal, Danmarks Statistik 2013, tabel 16

²⁸ Boligstatistiske Nøgletal, Danmarks Statistik, 2013, tabel 3

Beboere med flygtninge eller indvandrerbaggrund

Andelen af beboere med anden etnisk baggrund end dansk udgør hhv. 55,1 % i Skovparken og 35,4 % i Jægermarken og Toftemarken. Områderne huser dermed størstedelen af Svendborgs indbyggere med anden etnisk baggrund end dansk.

Mange af dem har boet flere år i byen og er kommet til landet i forbindelse med de respektive bølger af flygtninge i kølvandet på konflikter og krige i deres hjemlande (for eksempel Vietnam, Sri Lanka, Bosnien, Kosovo, Burma). En stor gruppe udgøres endvidere af indvandrere og efterkommere fra især Tyrkiet, samt personer som er blevet familiesammenførte.

De særlige behov og udfordringer, som mange af familierne med flygtninge eller indvandrerbaggrund har, afspejler sig også i det seneste udspil til "Integrationspolitiske fokusområder børn og unge" i perioden 2013 – 2014 i Svendborg kommune.²⁹ Her fremgår det, at der er særligt behov for (fortsat) at:

- styrke børn og unges deltagelse i fritidstilbud
- forøge dækningsgraden på dagtilbud for 0 – 3 årige
- styrke det tværfaglige samarbejde
- understøtte af forældrenes mulighed for at begå sig digitalt
- arbejde med at skabe en bred forståelse af betydningen af den flerkulturelle kontekst, traumer, tab, marginalisering etc. for det enkelte barns sproglige og sociale udvikling med henblik på at kunne medtænke disse i de særligt tilrettelagte indsatser.

De negative konsekvenser af traumer, tab og marginalisering bekræftes i interview med professionelle, med tilknytning til boligområderne. Her er en udbredt oplevelse af, at en del familier har det psykisk svært og blandt andet som følge heraf isolerer sig socialt og kan have svært ved at kommunikere på dansk. En tendens, som yderligere forstærkes af forekomsten af streng social kontrol, som indenfor nogle etniske grupper vurderes at være udbredt.

Det har endvidere vist sig, at det primært er familier med flygtningebaggrund, som henvises til tilbuddet om en case-manager (Nøddeknækker), som blev oprettet i 2008 med særligt henblik på de sårbare familier.

---

²⁹ Integrationspolitiske fokusområder børn og unge, tilsluttet af Integrationsrådet og Børn og ungeudvalget i Svendborg Kommune, 2013. Se: [http://portal.svendborg.dk/dagsordener/Udvalget%20for%20B%C3%B8rn%20og%20Unge%20\(%C3%85ben\)/2013/02-10-2013/Referat%20\(%C3%85ben\)/UBU-02-10-2013%20-%20Bilag%2013.01%20Notat%20omhandlende%20integrationspolitiske%20fokusomr%C3%A5de%2080%A6.pdf](http://portal.svendborg.dk/dagsordener/Udvalget%20for%20B%C3%B8rn%20og%20Unge%20(%C3%85ben)/2013/02-10-2013/Referat%20(%C3%85ben)/UBU-02-10-2013%20-%20Bilag%2013.01%20Notat%20omhandlende%20integrationspolitiske%20fokusomr%C3%A5de%2080%A6.pdf)

Aktivt medborgerskab og fra/til flytning

Som redegjort for under indsatsområdet: Uddannelse, beskæftigelse og erhverv, så ser det ud til, at flertallet af beboerne kun i begrænset omfang eller slet ikke deltager i fritidsaktiviteter, foreningsliv, frivilligt arbejde eller andet. En tendens, som er særligt udtalt i forhold til flygtninge/indvandrergruppen, og som er af stor betydning for den generelle inklusion og integration for familien.³⁰

En faktor i den forbindelse er formentlig også det store antal til- og fraflytninger af familier i boligafdelingerne hvert år. Alt andet lige er det med til at svække det lokale engagement og tilhørsforhold, og overskud til andre aktiviteter generelt.³¹

Formål med indsatsområdet

Formålet er at støtte op omkring, at familier i boligområderne får styrket deres handlekompetence i forhold til at håndtere egen situation og med særligt henblik på børnenes trivsel og udvikling. Ud fra en dialog og samarbejdsorienteret tilgang tilrettelægges aktiviteter i samarbejde med familierne i boligområderne, som giver mulighed for læring, debat, netværksskabelse og aktivt medborgerskab.

Mål og succeskriterier for indsatsområdet

- Mål 1: At flere familier oplever at få styrket deres handlekompetence i forhold til egen situation.
- Mål 2: At flere forældre og børn deltager i aktiviteter.

Planlagte aktiviteter under indsatsområdet

Der arbejdes med 4 planlagte aktiviteter under indsatsområdet: børn, unge og familie:

- 1) Bydelsmor
  - Målrettet mødre fra boligområderne, fortrinsvis mødre med anden etnisk baggrund end dansk.
- 2) Familiekurser
  - Målrettet alle forældre i boligområderne.

---

³⁰ Vurdering foretaget på baggrund af samtaler og interviews med professionelle m. tilknytning til områderne, samt de respektive afdelingsbestyrelser. Fremgår desuden også af rapporten "Lokal samfundsanalyse, maj 2011" udarbejdet af NIRAS og SDU for Sundhedsstyrelsen. Se: <http://www.sund-i-homarken.dk/17-lokalsamfundsanalyse.html>.

³¹ Boligstatistiske Nøgletal, Danmarks Statistik, 2013, tabel 6 – 9. I Jægermarken og Toftemarken flyttede der i alt 2011 og 2012 140 nye familier (enlige og par m. børn) til boligområdet, mens der fraflyttede 118, hvilket er relativt mange set i relation til at det samlede antal husstande m. børn i gennemsnit var 104 i perioden. Pga. den fysiske renovering er de tilsvarende tal for Skovparken ikke pålidelige, men tendensen set over en længere periode ser ud til at være den samme.

3) Nøddeknækker

- Målrettet sårbare familier fra boligområderne med komplekse sager.

4) Multimotion

- Målrettet børn fra boligområderne, fortrinsvis i aldersgruppen 6 – 12 år, samt unge instruktørspirer i alderen 15 – 18 år.

Medarbejderressourcer for indsatsområdet

Beboerkonsulent (37 timer) 60 %, beboerkonsulent (37 timer) 40 %, Case-manager / Nøddeknækker (37 timer) 100 %.

Aktivitet 1: Bydelsmor

Baggrund

Der er en del kvinder og familier med flygtninge/indvandrers baggrund i boligområderne, som er socialt isolerede og svære at motivere til at deltage i aktiviteter med negative følgevirkninger for hele familien. En af de store barrierer er desuden, at mange af kvinderne trods mange år i Danmark har svært ved at læse, forstå og tale dansk.

En af vejene frem til at nå denne målgruppe har vist sig at være bydelsmødre - et koncept, der oprindeligt er udviklet i Berlin. Det handler om at aktivere og uddanne mere ressourcestærke kvinder fra boligområderne til blandt andet at kunne vejlede og støtte de kvinder, som er socialt isolerede og som taler et begrænset dansk, i forhold til :

- hvor de kan få yderligere råd og vejledning,
- hvordan de bedst kan støtte deres børn, samt
- formidle om tilbud om aktiviteter og motivere til deltagelse.

Bydelsmor projektet kan endvidere være en løftestang og en afgørende motivationsfaktor i forhold til arbejdsmarkedet for selve bydelsmødrene, som gennemgår et kursusforløb og opbygger selvtillid og får positive erfaringer med at være i en rolle, hvor de skal gøre noget for andre og har et ansvar i den forbindelse. Gennem bydelsmor-konceptet er det endvidere muligt på en respektfuld måde at skabe debat om og imødegå den sociale kontrol, som synes udbredt blandt nogle af de etniske befolkningsgrupper i boligområderne og er en væsentlig barriere i forhold til en mere generel integration i samfundet.

Formål

At udvikle et bydelsmorprogram og forening i Skovparken, Jægermarken og Toftemarken med henblik på, at Bydelsmødrene støtter andre kvinder til at opdage og anvende egne ressourcer. Det styrker kvinderne selv, deres børn og familier.

Målgruppe

Der er 2 hovedmålgrupper for projektet:

1. Bydelsmødrene:
  - Frivillige kvinder, primært med anden etnisk baggrund end dansk, fra boligområderne, som har overskud til at gøre noget for andre. De kan være arbejdsløse, på offentlig forsørgelse, i arbejde eller under uddannelse.
2. Målgruppen for Bydelsmødrenes indsats:
  - Primært kvinder med anden etnisk baggrund end dansk, som lever isoleret og marginaliseret. De har ikke et socialt netværk, og de er ensomme. På grund af manglende viden om samfundet får de ikke den hjælp og støtte, de har behov for, og de kender ikke deres muligheder, rettigheder og pligter.

Det er ikke muligt at opgøre andelen af kvinder og mænd i boligområderne, men i alt bor der pt. 567 personer med anden etnisk baggrund end dansk mellem 18 og 65 år. Heraf er den markant største andel mellem 35 og 49 år.³²

Indhold og praksis

Der samarbejdes med Landforeningen for Bydelsmødre, om udviklingen af bydelsmor-konceptet med udgangspunkt i deres anbefalinger til rekruttering, uddannelse af bydelsmødre, Bydelsmødrenes indsats i boligområderne, dannelse af fagligt forum, og forankring.

Bydelsmødrene rekrutteres fra boligområderne og gennemfører et kursusforløb, som strækker sig over 14 moduler af 3 – 5 timers varighed. Ved tilfredsstillende deltagelse får bydelsmødrene et diplom på, at de er uddannet bydelsmødre og afslutningen fejres ved en højtidelighed med deltagelse af repræsentanter fra afdelingsbestyrelserne, boligorganisationerne og kommunen.

Formålet med Bydelsmødrenes grunduddannelse er, at de kommende Bydelsmødre får viden om og bliver fortrolige med grunduddannelsens temaer (for eksempel familien, sundhed, lokalsamfundet) og tilegner sig konkrete metoder til arbejdet som Bydelsmødre.

Bydelsmødrenes indsats bygger på tre principper:

---

³² Boligstatistiske Nøgletal, Danmarks Statistik, 2013, tabel 1

1. Samtale.

- Bydelsmødre besøger kvinder i lokalområdet og taler med dem om emner, som er relevante for de besøgte kvinder. Bydelsmødrene har tid, de lytter, og de kan ofte tale samme modersmål som kvinden. Samtalen foregår ligeværdigt og i øjenhøjde.

2. Brobygning.

- Bydelsmødre bygger bro mellem kvinderne og lokalsamfundet. Bydelsmødre informerer om og henviser til kommunens tilbud, foreningslivet og andre arrangementer eller aktiviteter. Bydelsmødre kan også deltage sammen med kvinden og støtter på den måde. Bydelsmødrene rådgiver ikke, de informerer og henviser.

3. Netværk.

- Bydelsmødre skaber netværk for kvinder. Bydelsmødrene afholder sociale arrangementer for eksempel cafe-aftner. Til arrangementerne formidler Bydelsmødrene deres viden. De kvinder, som deltager, diskuterer, reflekterer, udveksler erfaringer og opbygger

Tidsplan og milepæle

April 2014 – juni 2014:

Planlægning af uddannelse.

August 2014 – september 2014:

Rekruttering af deltagere til 1. kursusforløb.

Oktober 2014 – januar 2015:

Uddannelse af hold 1.

December 2015:

Dannelse af bydelsmor-forening.

September 2016 – december 2016:

Uddannelse af hold 2.

December 2016:

Overdragelse til frivillig koordinator og forening.

Succeskriterier

Rekruttering og deltagelse:

- Uddannelse af Bydelsmødre 2 hold med 8-15 deltagere i henholdsvis 2014 og 2016.
- At minimum 75 % gennemfører uddannelsesforløbene tilfredsstillende og opnår at få diplom på, at de har gennemført bydelsmor-uddannelsen.

(Måling: registrering)

Foreningsdannelse og koordination:

- At der senest ved udgangen af 2015 er stiftet en bydelsmor-forening i Svendborg.
- At der senest ved udgangen af 2016 er fundet en frivillig koordinator.

(måling: registrering)

Kontaktskabelse Bydelsmødre:

At der gennem bydelsmor-projektet skabes kontakt til kvinder med anden etnisk baggrund end dansk gennem besøg og netværksarrangementer:

- Minimum 20 kvinder i 2015.
- Minimum 25 kvinder i 2016.
- Minimum 30 kvinder i 2017.
- Minimum 35 kvinder i 2018.

(måling: registrering)

Effekt mål for Bydelsmødrene:

- 75 % oplever, at de kan gøre en forskel for andre kvinder i deres boligområde.
- 50 % får udvidet deres netværk på tværs af etnisk tilhørsforhold.
- 15 % fortsætter i forberedende uddannelsesforløb og/eller beskæftigelse.
- 75 % oplever, at de har mere selvtillid og overskud.

Effekt mål for de kvinder, som der skabes kontakt til gennem Bydelsmødrene:

- 20 % oplever at være mindre socialt isolerede.
- 50 % deltager i en eller flere aktiviteter i boligområdet.
- 50 % oplever at have fået større viden om muligheder for råd, vejledning, fritidsaktiviteter.

(måling: Spørgeskemaundersøgelse og fokusgruppeinterview)

Samarbejdsrelationer

Relevante samarbejdspartnere vil for eksempel være sundhedsplejen, daginstitutioner, skoler og frivillige foreninger.

Evaluering

Gennem uddannelsesforløbet evalueres der løbende på udbyttet for de kommende Bydelsmødre. Når Bydelsmødrene er i gang, evaluerer de efter hvert besøg, som

koordinator løbende samler op på, samt efter hvert netværksarrangement. Cirka midtvejs i forløbet udarbejdes der en midtvejsevaluering.

Forankring

Bydelsmor-projektet forankres i den stiftede bydelsmorforening.

Aktivitet 2: Familiekurser

Baggrund

I 2013 har sundhedsplejen i Svendborg afsluttet projekt God Start med henblik på at kvalificere sundhedsplejens indsats overfor nydanske familier med børn i alderen 0 – 1 år. Projektet har afdækket, at de nydanske familier, som deltog i projektet, var levende optaget af at gøre det bedste for deres børn. Når de i nogle tilfælde ikke medvirker til det, der set fra en faglig professionel vinkel vurderes at være det bedste for deres barns udvikling og trivsel, handler det ofte om manglende viden og indsigt. Forældrene har dermed ikke forudsætningerne til for eksempel at gennemskue den bagvedliggende pædagogik i daginstitutionens måde at behandle deres barn på, og dermed kan der opstå utryghed og misforståelser.³³ Projektet har imidlertid også vist, at det kan lykkes at skabe et godt samarbejde og god dialog med forældrene, hvis man er opmærksom på netop at skabe en fælles forståelse.

Projektet God Start illustrerer nogle af de konsekvenser, som mangel på gensidig viden, indsigt og dialog med henblik på at skabe en fælles forståelse kan medføre med vidtrækkende konsekvenser til følge. Tankegangen ligger desuden helt i tråd med ønsker fra beboerne (i Skovparken), som har efterlyst mulighed for større viden om, indsigt i og dialog om familierelaterede emner, som for eksempel institutionsstart, grænsesætning og opdragelse, udviklingspsykologi og teenageproblematikker med mere.

Formål

Formålet er gennem undervisning, oplæg og dialog at medvirke til at udvikle bevidste og selvstændige familier med henblik på at få en fælles forståelse af det gode børneliv - herunder, at de kan understøtte deres børns trivsel og udvikling. Formålet er desuden at styrke aktivt medborgerskab, at forebygge at børnene får problemer med adfærd, herunder kriminalitet, samt at styrke familiernes inklusion generelt

---

³³ Projektleder var sundhedsplejerske Kirsten Malig Larsen, [http://portal.svendborg.dk/dagsordener/Sundheds-%20og%20Forebyggelsesudvalget%20\(%C3%85ben\)/2011/03-03-2011/Referat%20\(%C3%85ben\)/07.01%20Bilag%20Projektans%C3%B8gning%20i%20word%20format.pdf](http://portal.svendborg.dk/dagsordener/Sundheds-%20og%20Forebyggelsesudvalget%20(%C3%85ben)/2011/03-03-2011/Referat%20(%C3%85ben)/07.01%20Bilag%20Projektans%C3%B8gning%20i%20word%20format.pdf)

Målgruppe

Åbent for alle forældre uanset etnisk baggrund. Der er i alt 249 husstande med børn i boligområderne.³⁴

Indhold og praksis

Der oprettes et tværfagligt udvalg med bestående af for eksempel Nøddeknækker, sundhedsplejerske, daginstitutionsleder, familierådgiver, funktionslærer, interkulturel pædagog, sagsbehandler og beboerkonsulenten. Beboerkonsulent vil være tovholder, som sørger for – med udgangspunkt i det tværfaglige udvalgs anbefalinger – at sammensætte et kursusprogram med udgangspunkt i beboernes egne formulerede ønsker og behov. Der er blandt andet tidligere blevet efterspurgt mere viden om institutionsstart, almen børnepsykologi, grænsesætning med mere. Oplægsholderne vil i det omfang det er muligt være ressourcepersoner i lokalområdets institutioner og i forvaltningen. Når Bydelsmødrene er i gang, inddrages de i planlægningsarbejdet og der koordineres i forhold til deres aktiviteter.

Beboerne tilmelder sig skriftligt til at følge kurserne i en 6 ugers periode, med en kursusgang (3 timer) om ugen. Efter endt forløb modtager deltagerne et kursusbevis. Der opfordres til at danne netværksgrupper mellem deltagerne. Der afholdes kurser 2 gange årligt i hvert boligområde, det vil sige 4 kurser pr. år. Der regnes med 12 deltagere pr. kursus.

Aktiviteterne på kurserne veksler mellem oplæg, undervisning og dialog, og de vil afspejle deltagerens egne ønsker og behov. Der arbejdes på at udvikle ejeskab til projektet ved i fællesskab at finde fællesnævnerne for det gode børneliv og styrkelse af forældrenes handlekompetencer.

Der lægges vægt på, at både mødre og fædre deltagerne i kurserne, og der eksperimenteres med formen. På forsøgsbasis oprettes der kursusforløb, som alene henvender sig til fædre.

I det omfang, at det er nødvendigt vil der blive tilknyttet tolke.

Tidsplan og milepæle

December 2014 – februar 2015:

- Program for første kursus udarbejdes, samtaler med oplægsholdere, tolke, kontakt til netværk af skoler, daginstitutioner, sundhedsplejersker og andre relevante med henblik på at informere om tilbuddet.

Marts 2015 – april 2015:

- 1. kursusforløb.

---

³⁴ Boligstatistiske Nøgletal, Danmarks Statistik, 2013, tabel 4.

Juni 2015:

- 1. netværksmøde i samarbejde med Bydelsmødrene.

Oktober 2015 – november 2015:

- 2. kursusforløb.

Februar 2016:

- 2. netværksmøde i samarbejde med Bydelsmødrene.
- Midtvejsevaluering.

Marts 2016 – december 2017:

- Der gennemføres kurser og netværksmøder med cirka samme interval.

Succeskriterier

Deltagelse og gennemførelse:

- At der gennemføres 1 kursus i 2014 og herefter:
- Minimum 2 kurser i 2015.
- Minimum 2 kurser i 2016.
- Minimum 2 kurser i 2017.

Med minimum 12 deltagere på hvert kursus, hvoraf 75 % gennemfører og 60 % deltager i efterfølgende netværksmøder.

Både mødre og fædre deltager i kurserne. Minimum 1 kurser er kun for mødre, minimum 2 kurser er kun for fædre.

(måling: registrering)

Effekt for deltagerne:

- 50 % af deltagerne mener, at de har fået mere mod på at udvikle deres forælderrolle i samvær med andre.
- 75 % har fået større indsigt i og viden om børns trivsel.
- 50 % deltager mere aktivt i samarbejdet med deres barns daginstitution og skole
- 50 % i stigende grad efterspørger hjælp fra private og offentlige netværk, når de oplever, at deres barn har det svært.
- 25 % gør aktivt brug af de øvrige tilbud i boligområderne, herunder medvirker til at udvikle nye tiltag, samt er mere interesseret i beboerdemokratiet.
- 50 % af de fædre, som deltager bliver mere bevidste om, hvordan de som fædre kan støtte deres børn og familier.

(måling: spørgeskemaundersøgelse og interviews med deltagere)

Samarbejdsrelationer

Relevante samarbejdspartnere vil for eksempel være Bydelsmødre, sundhedsplejen, interkulturelt team, Digitalisering og IT, skoler, daginstitutioner og frivillige foreninger.

Evaluering

Der evalueres løbende gennem dialog og mundtlige tilbagemeldinger fra deltagerne. Cirka midtvejs i projektet foretages en midtvejsevaluering, hvor professionelle ligeledes inddrages i deres vurdering af effekten. Deltagerne bliver spurgt om deres børns daginstitution eller skole må informeres om deres deltagelse i projektet med henblik på at vurdere effekten.

Forankring

Eventuelt sundhedsplejen.

Aktivitet 3: Nøddeknækker

Baggrund

En del sårbare og udsatte børnefamilier i Svendborg Kommune, særligt i boligområderne Skovparken, Jægermarken og Toftemarken, har vanskeligheder med at overskue og profitere af blandt andet de kommunale støtteindsatser. Der er typisk tale om børnefamilier, som har forskelligartede udfordringer og vanskeligheder og derfor har kontakt med flere kommunale aktører. Familiernes situation er kendetegnet ved for eksempel arbejdsløshed, økonomiske udfordringer, sygdom og psykiske belastninger – blandt andet i form af PTSD (posttraumatisk stresslidelse) og lignende – de beskrevne vanskeligheder har naturligt også indflydelse på forældreressourcerne i de pågældende familier. Børnenes trivsel er præget af forældrenes vanskeligheder, og der er bekymringer for børnene i deres dagtilbud og skoler. I nogle af familierne er der udover støtte til forældrene også iværksat støtteforanstaltninger til børnene via serviceloven.

Det er erfaringen, at det for nogle af familierne er svært at overskue og forholde sig til de mange samarbejdsrelationer, hvilket er med til at vanskeliggøre, at indsatserne får den fornødne effekt for de involverede familier og børn. Der er derfor for netop disse børnefamilier et særligt behov for at støtteforanstaltningerne koordineres, og fremstår som helhedsorienterede for familierne. Dette kræver en særlig koordineret indsats fra en kompetent fagperson, som i en periode tydeligt og synligt påtager sig den tværfaglige koordineringsopgave med tæt inddragelse og involvering af familien.

Med baggrund i erfaringerne fra det tidligere projekt "Nøddeknækker", er det Svendborg Kommunes holdning, at der for de pågældende familier er behov for en særlig individuel tilrettelagt og koordinerende indsats, der har til formål at gøre familierne mere selvhjulpne

– så de kan overskue egen situation – selv har overblik over støttemuligheder både i kommunalt regi, men også i frivilligt regi. Den særlige koordinerende funktion har som overordnet målsætning at støtte familierne i *“at blive aktive aktører i eget liv”*.

Det er Svendborg Kommunes vurdering, efter evaluering og dialog med parterne bag helhedsplanen, at en videreudvikling af den særlige Case-manager / Nøddeknækkerfunktion skal tilpasses de aktuelle udfordringer og problemkompleks. Funktionen vil således være et meget vigtigt koordinerende element og bindeled i den kommende samlede boligsociale helhedsplan for Skovparken, Jægermarken og Toftemarken.

Case-manager/ Nøddeknækkerfunktionen har indtil videre været en succes, som har medført fremskridt for de involverede børnefamilier. Det er erfaringen, at de involverede familier hovedsageligt har været af anden etnisk herkomst, men også etnisk danske familier har deltaget. I perioden juni 2011 til juni 2013 har 29 familier været tilknyttet Case-manager/ Nøddeknækkeren i en kortere eller længere periode. Som del af den kommende boligsociale helhedsplan vil de hidtidige erfaringer og metoder blive anvendt og videreudviklet samtidig med, at Case-manager/Nøddeknækkerfunktionens profil og indhold vil blive tydeliggjort og yderligere systematiseret med blandt andet forløbs- og procesbeskrivelser. Endvidere vil der blive indført systematisk resultatdokumentation, hvor familiernes og samarbejdspartnernes oplevelse af effekten vil blive målt og beskrevet.

Case-manageren / Nøddeknækkeren vil med sin deltagelse i helhedsplanen understøtte:

- At den tværfaglige indsats og samarbejde omkring den enkelte familie styrkes og videreudvikles. Blandt andet via afholdelse af fast koordinerende netværksmøder.
- At de pågældende børnefamilier guides, får kendskab til, og kan indgå i og drage nytte af de øvrige mere gruppebaserede aktivitetstilbud i helhedsplanen.
- At de pågældende børnefamilier henvises til, og får en hurtig og fleksibel økonomisk rådgivning – også med henblik på at forebygge boligudsættelser.
- At familiernes private netværk inddrages i processen blandt andet via afholdelse af familierådslagninger og netværksmøder ved afslutning af case-manager/Nøddeknækker forløbet for den enkelte familie.
- At familiernes aktive medborgerskab styrkes via deltagelse i øvrige aktiviteter og foreninger.

Formål

Case-manager/ Nøddeknækkeren skal bidrage til en helhedsorienteret og koordineret tværfaglig indsats. Formålet er, at sårbare familier bliver mere selvhjulpne i forhold til at handle og agere i egen tilværelse, herunder at kunne forstå og overskue, hvor de kan få

støtte i det kommunale system, samt til at overskue og tage imod den igangsatte støtte for sårbare og udsatte børnefamilier.

Organisering

Case-manager/ Nøddeknækkeren er ledelsesmæssigt forankret i Familieafdelingen under direktørområdet Børn & Unge. Funktionen er fysisk placering i tværfagligt miljø i boligområdet. Dette tværfaglige fokus afspejles også i visitationsudvalget, der består af leder for interkulturelt team, en beboerkonsulent og teamleder fra Familieafdelingen.

Målgruppe

Målgruppens omfang er sårbare og udsatte børnefamilier i Skovparken, Toftemarken og Jægermarken med både dansk baggrund og anden etnisk baggrund end dansk, med for eksempel psykisk sygdom, misbrug og traumatisering, og med vanskeligheder i forhold til at overskue og begå sig i det kommunale system. Der er tale om familier, som ved en forebyggende koordinerende indsats, vurderes at ville kunne blive mere selvhjulpne. Der kan ikke sættes et præcist tal på målgruppen, men erfaringerne viser, at der er mange familier, der har brug for Nøddeknækkerens indsats. Af målgruppen vil der løbende være ca. 10 familier visiteret til Nøddeknækkerindsatsen, med individuelle forløb af 6-12 måneders varighed.

Indhold og praksis

Når Nøddeknækkeren efter visitation tilknyttes en børnefamilie, vil den første kontakt til familien gerne ske sammen med henviseren, hvor familiens ressourcer og vanskeligheder drøftes. Når Nøddeknækkeren sammen med familien har afdækket familiens nærmere forhold, indkaldes der til et netværksmøde. Netværksmødet skal bidrage til, at der sker en helhedsorienteret og koordineret indsats i familie, så målet for den samlede indsats er synlig for både familien og de fagpersoner, der er tilknyttet familien.

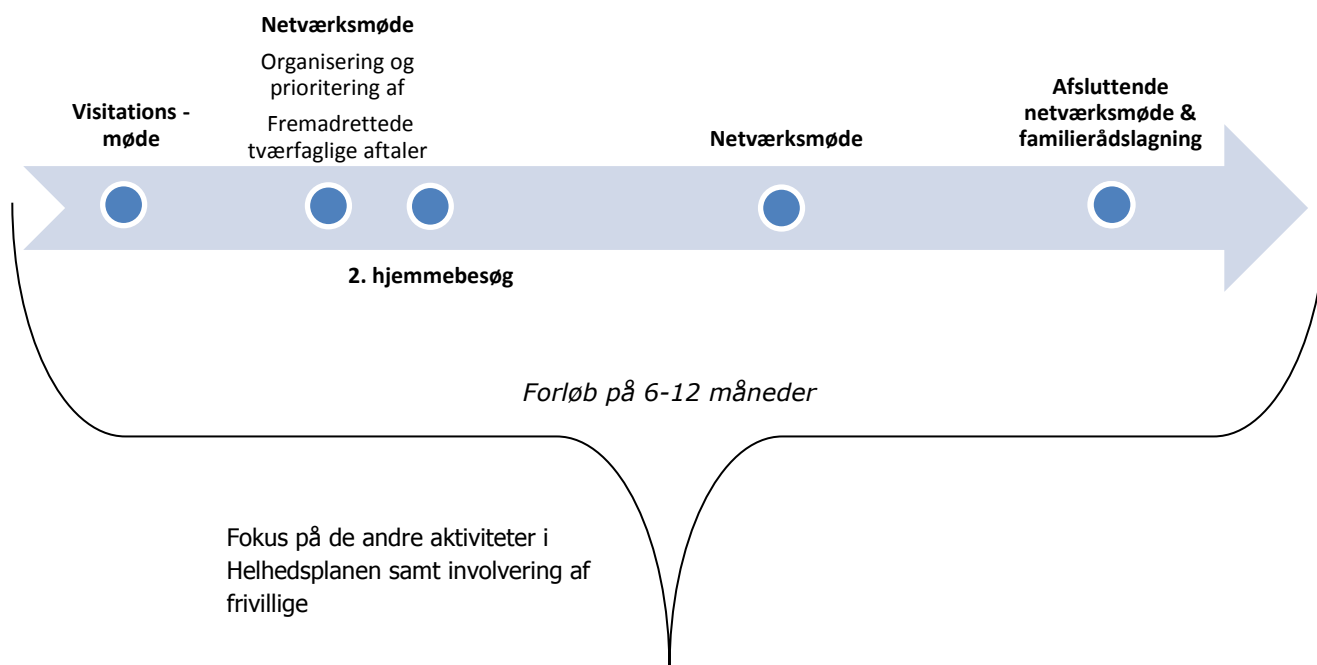
Sideløbende med den tværfaglige indsats i familien, vil Nøddeknækkeren støtte og guide familien til at kunne overskue og håndtere egen situation, herunder at kunne orientere sig og skabe overblik over støttemuligheder i kommunalt og frivilligt regi, så familien på sigt kan blive mere selvhjulpne. Tillige vil Nøddeknækkeren støtte familien i at orientere sig om og indgå i de nye tiltag som den boligsociale helhedsplan indeholder.

I forløbet med Nøddeknækkeren, som typisk vil være af 6 – 12 måneders varighed, vil der løbende blive afholdt netværksmøder, med henblik på at sikre en tæt koordinering i og omkring familien, så den samlede indsats målrettes familiens aktuelle behov for støtte. Tillige vil der under hele forløbet været et særligt fokus, på mulig inddragelse af familiens private netværk. Såfremt der er mulige ressourcer i familiens private netværk, der kan bidrage til at understøtte familiens udvikling eller byde ind med praktisk hjælp til familien, kan netværket aktivt inddrages ved metoden familierådslagning.

Sagsforløb for familien (max. 10 indskrevne familier ad gangen)

Involverede i processen:

- Sundhedsafdelingen
- Boligforeninger. Herunder andre aktører i Helhedsplanen
- Jobcenter
- Interkulturelt team
- Familieafdelingen
- Skole og dagtilbud
- Socialfagligt Center
- Med flere

Metode for funktionen

Metoden i Case-manager/ Nøddeknækker funktionen er systematisk helhedsorienteret rådgivning og koordinering, kombineret med netværksinddragende metoder. Der er således ikke tale om en behandlende funktion.

Tidsplan og milepæle

2014: Fokus på synliggørelse af Case-manager/ Nøddeknækkeren funktionen. Dette søges gennemført via oplysningsmøder, information via pjecer m.m. samt tværfaglige møder (blandt andet småbørnsfora).

2014-2017: Forventning om at der er i alt 60 familier, der har modtaget den koordinerende indsats fra Case-manager/ Nøddeknækkeren i projektperioden.

Succeskriterier

Effektmål for Nøddeknækkerens brugere:

- 70 % af familierne føler, at Nøddeknækkeren har hjulpet med til, at de er blevet mere selvhjulpne i forhold til det offentlige system.

Effektmål for Nøddeknækkerens faglige samarbejdspartnere:

- 90 % af samarbejdspartnerne oplever, at Nøddeknækkeren bidrager positivt til en større helhedsorientering i den samlede indsats.

(Måling: Kvantitative målinger via spørgeskemaer der afdækker succeskriterierne, samt målinger via nøddeknækkerens eget registreringsværktøj)

Medarbejderressourcer

Nøddeknækkeren (løn til Nøddeknækkeren i Helhedsplanens planlagte periode, svarende til Svendborg Kommunes medfinansiering).

Samarbejdsrelationer

Relevante samarbejdspartnere vil for eksempel være kommunale myndigheder og afdelinger, boligforeninger, frivillige organisationer.

Evaluering

✓ Midtvejs-evaluering:

Kvantitativt: Analyse af om familierne oplever, at Nøddeknækkeren har hjulpet med til, at de er blevet mere selvhjulpne i forhold til det offentlige system.

Kvantitativt: Analyse af om samarbejdspartnerne oplever, at Nøddeknækkeren bidrager positivt til en større helhedsorientering i den samlede indsats.

✓ Slut-evaluering:

Kvantitativt: Analyse af om familierne oplever, at Nøddeknækkeren har hjulpet med til, at de er blevet mere selvhjulpne i forhold til det offentlige system.

Kvantitativt: Analyse af om samarbejdspartnerne oplever, at Nøddeknækkeren bidrager positivt til en større helhedsorientering i den samlede indsats.

Forankring

Forankres i Familieafdelingen under direktørområdet Børn & Unge.

Nøddeknækkeren forbliver fysisk placeret i Anemonen i Skovparken, hvorfra funktionen også dækker Jægermarken og Toftemarken.

Aktivitet 4: Multimotion

Baggrund

Det er begrænset, hvor mange familier og børn som deltager i fritidsaktiviteter. Det kan der være mange grunde til – dårlig økonomi, fysiske og psykiske udfordringer i familien, manglende kendskab til og tradition for deltagelse i foreningslivet og fritidsaktiviteter.

Formål

Formålet er at videreføre Multimotion med henblik på at give børn fra Skovparken, Jægermarken og Toftemarken mulighed for at stifte bekendtskab med forskellige idræts- og sportsgrene, samt inspirere og motivere børnene til at deltage i andre etablerede fritids og foreningsaktiviteter. Derudover er det formålet at give unge en mulighed for at få erfaring med foreningsarbejdet og at være hjælpetræner og instruktøraspirant

Målgruppe

Børn fra Skovparken, Jægermarken og Toftemarken fortrinsvis mellem 6 og 12 år, som gerne vil deltage i tilbuddet. Det anslås, at der er ca. 140 børn i målgruppen.³⁵ Samt unge mellem 15 og 18 år fra Skovparken, Jægermarken og Toftemarken, som gerne vil være hjælpetrænere og instruktøraspiranter. De unge har selv deltaget i Multimotion og/eller har været eller er sportsaktive.

Indhold og praksis

Multimotion blev etableret i 2006 i et samarbejde mellem Hømarkskolen, Sundhedsplejen og Tved Gymnastik og Idrætsforening (TGIF). Det ledes på frivillig basis af en instruktør tilknyttet TGIF. Multimotion er et ugentligt tilbud, hvor børnene præsenteres for forskellige idræts og sportsgrene.

Der rekrutteres til forløbet for et år ad gangen via sundhedsplejen, de nærliggende skoler, fra Værestedet og områdets fagprofessionelle. Herved sikres det, at det er børn fra socialt udsatte familier, som ellers ikke ville deltage eller har mulighed for at deltage i fritidsaktiviteter, der udgør den primære deltagergruppe.

Fordi Multimotion har kørt gennem en længere årrække er det kendt i mange familier. Multimotion ledes i det daglige på frivillig basis af en erfaren instruktør med hjælp fra unge hjælpetrænere/instruktører.

---

³⁵ Boligstatistiske Nøgletal, Danmarks Statistik, 2013, tabel 1.

Multimotion har tidligere været støttet af Svendborg Kommune ved Sundheds – og Forebyggelsesudvalget, og siden etableringen af Sund i Hømarken-sekretariatet (2010 – 2014) har det været støttet gennem disse projektmidler, og Sund i Hømarken har samarbejdet med Multimotion i hele projektperioden. Denne indsats videreføres i den boligsociale helhedsplan

Tidsplan og milepæle

April 2014 – juni 2014:

Overdragelse og etablering af samarbejde.

September 2014 – marts 2015:

Sæson 1.

De efterfølgende sæsoner er i samme perioder.

Succeskriterier

At Multimotion fortsætter i perioden 2014-2017, og at der er min. 30 børn tilmeldte, som deltager regelmæssigt, i sæsonerne 2014-2015, 2015-2016, 2016-2017, 2017-2018.

At der uddannes 6 hjælpetrænere/instruktører i perioden.

At 20 % af deltagerne fortsætter i andre fritidsaktiviteter.

(måling: registrering)

Samarbejdspartnere

Tved Idræts og Gymnastik Forening, Skolerne, Værestedet, Sundhedsplejen.

Evaluering

Der evalueres løbende i forhold til antal tilmeldte og deltagelse.

Forankring

Tved Idræts og Gymnastikforening.

Indsatsområde: Beboernetværk, demokrati og inddragelse

Problemkompleks

Beboerne i Skovparken, Jægermarken og Toftemarken udgør, som tidligere beskrevet, en meget sammensat gruppe med hensyn til husstand, alder og etnicitet. Alle boligområderne er kendetegnet ved at have aktive afdelingsbestyrelser, men ud fra en helhedsorienteret betragtning er andelen af aktive beboere begrænset. Udgangspunktet for at iværksætte aktiviteter i forhold "beboernetværk, demokrati og inddragelse" er meget forskelligt på den måde, at der i Skovparken gennem en længere årrække har været en boligsocial indsats, og der er derfor steder, at mødes og forankre aktiviteter. I Jægermarken og Toftemarken har der derimod ikke tidligere været en boligsocial indsats og der mangler fysiske lokaliteter for eventuelle aktiviteter.

Beboerdemokratiet og graden af social kapital

I både Skovparken, Jægermarken og Toftemarken er der en kerne af aktive beboerdemokrater, om også sidder i de respektive afdelingsbestyrelser, og som er optaget af udviklingen af og gør en stor indsats for deres boligområder.

Ud fra en mere generel betragtning ser interessen for det beboerdemokratiske arbejde imidlertid ud til at være begrænset i boligområderne, og afdelingsbestyrelserne afspejler ikke mangfoldigheden i områdernes beboersammensætning. Der er således ikke nogen beboere med anden etnisk baggrund end dansk, repræsenteret i bestyrelserne, ligesom den unge målgruppe ikke i særlig høj grad er repræsenteret.

Samlet set synes graden af social kapital i boligområderne at være relativ lav. Det er et fåtal af beboerne, som deltager i aktiviteter i områderne eller som på anden vis yder en frivillig indsats. På sigt kan det blive et problem i forhold til at sikre velfungerende beboerdemokratier og dermed i forhold til generelt at understøtte en positiv udvikling i boligområderne.

I Skovparken synes der at være en god mulighed for at styrke beboerdemokratiet og medborgerskabet i kølvandet på den fysiske reovering. Dels har beboerkonsulenten over de sidste 2 år været i kontakt med samtlige beboere, dels er der en oplevelse af, at beboerne i genhusningsforløbet har været gode til at hjælpe hinanden også på tværs af etniske tilhørsforhold, og det har skabt en fornemmelse af fornyet sammenhold og interesse for det gode naboskab.

I Jægermarken og Toftemarken er det en ny situation, at man i det hele taget har en boligsocial indsats, men det er opfattelsen, at der ligeledes her er en del ressourcestærke beboere i boligområderne, og dermed også potentiale for at udvikle og styrke beboerdemokratiet og medborgerskabet gennem frivillige indsatser, netværk, og beboerdrevne aktiviteter. Udfordringen bliver imidlertid at få skabt kontakt til disse ressourcestærke beboere og få dem motiveret i forhold til at være aktive.

Fælleshuse og fysisk forankring af den boligsociale indsats

Skovparken har fælleshuset Skovbyhus. Beboere, som har boet længe i bebyggelsen, husker Skovbyhus, som et sted, der dannede rammen om mange aktiviteter. I dag er det et fåtal af beboerne, som deltager i aktiviteter i huset. På foranledning af afdelingsbestyrelsen er der imidlertid netop igangsat en reovering af huset med henblik på at gøre det mere indbydende og funktionelt i forhold til aktiviteter. Ambitionen er, at flere beboere skal blive motiveret til at deltage i aktiviteter, og at huset skal kunne rumme selvkørende aktiviteter i Skovparken. Dermed bliver der også bedre plads i Anemonen til andre aktiviteter målrettet Skovparkens mere udsatte og sårbare beboere, herunder aktiviteterne som beskrevet i helhedsplanen.³⁶

Jægermarken og Toftemarken har hver sin gildesal, men derudover er der ikke nogle samlings- og mødesteder for beboerne. I forbindelse med den fysiske reovering er det planlagt, at der skal opføres et fælleshus (2015), som vil være fælles for de 2 afdelinger. For at huset kan få den samlende og ressource-skabende effekt som det er tiltænkt, kræver det derfor, at der samarbejdes på tværs af de respektive afdelingsbestyrelser, eventuelt med inddragelse af en bredere kreds af beboere fra begge afdelinger.

I forhold til den kommende boligsociale helhedsplan mangler der derfor umiddelbart et oplagt sted i Jægermarken og Toftemarken fysisk at forankre de planlagte aktiviteter i den boligsociale helhedsplan eller andre indsatser rettet mod borgerne i områderne. Første skridt bliver derfor at etablere kontor i en lejlighed med udgangspunkt i de positive erfaringer fra Anemonen i Skovparken.

Hustandstyper

Alle boligområderne er kendetegnet ved at have en meget sammensat og mangfoldig beboergruppe. Trods det, at der bor relativt mange børn og unge, er der ikke børn i flertallet af husstandene i alle boligområderne. Ud af de husstande, hvor der ikke bor børn, er de fleste enlige.³⁷ Tidligere undersøgelser har vist, at netop den enlige gruppe

³⁶ Anemonen er fællesbetegnelse for de 2 nabo-lejligheder, som blev etableret i fbm. sidste helhedsplan i Skovparken, og som i dag huser: beboerkonsulent, trivselskonsulent, Nøddeknekker, Familiekoordinatorer, fremskudt jobcenter, borgerservice m.fl.

³⁷ I Skovparken er 57,6 % enlige uden børn og i Jægermarken/Toftemarken er det 58,7 %. Boligstatistiske Nøgletal/Danmarks Statistik, 2013, tabel 4.

også er blandt de mest ensomme, som oftest oplever at være ufrivilligt alene.³⁸ I denne gruppe af de mest ensomme var desuden også - ifølge undersøgelsen - arbejdssøgende, borgere uden for arbejdsmarkedet og enlige med børn.

De ældre beboere +65 år udgør henholdsvis 10,2 % i Skovparken og 14,9 % i Jægermarken og Toftemarken. I Jægermarken og Toftemarken ved man, at der er en del af disse, som har boet næsten hele deres voksne liv i området, og hvor familielivet og arbejdslivet er blevet afløst af en pensionisttilværelse.³⁹

Etniske grupper

Andelen af beboere med anden etnisk baggrund end dansk udgør henholdsvis 55,1 % i Skovparken og 35,4 % i Jægermarken/Toftemarken, hvilket er en stigende tendens siden 2009. I Jægermarken og Toftemarken skyldes stigningen til dels, at nye borgere i Svendborg, som har fået asyl, er blevet anvist i boligområdet.⁴⁰

I Skovparken ved man, at gruppen af indvandrere/efterkommere kommer fra landene Tyrkiet, Vietnam, Sri Lanka og eks Jugoslavien.⁴¹ Den tyrkiske gruppe var oprindeligt arbejdsimmigranter i 1960'erne og 1970'erne, mens de øvrige grupper er kommet til Danmark som flygtninge i forskellige perioder siden 1980'erne. Fælles for dem er, at de fleste har boet mange år i Danmark, men på trods heraf har gruppen relativt store udfordringer i forhold til at være integrerede og inkluderede. Oplevelsen blandt de professionelle er, at en meget stor del af beboerne med flygtningebaggrund er udenfor arbejdsmarkedet, har fysiske problemer og er isolerede. Post Traumatisk Stress Syndrom formodes at være meget udbredt. Derudover er det oplevelsen, at beboernes netværk ikke i særlig høj grad går på tværs af de etniske tilhørsforhold. Derimod ser der ud til, at der indenfor nogle af de etniske grupper er dannet stærke netværk med begrænset kontakt og berøringsflade med det omgivende samfund. Det kan også være medvirkende årsag til yderligere social isolation for de personer, som bryder med normer og forventninger. Det ses især i forhold til kvinder i forbindelse med skilsmisse.⁴²

Formål med indsatsområdet

Formålet er at understøtte de beboerdemokratiske og beboerdrevne aktiviteter i boligområderne herunder især med henblik på at fremme beboernes engagement, initiativer og deltagelse. Samt at understøtte netværksdannelsen blandt beboerne generelt. Det skal ske gennem en bred indsats med udgangspunkt i en

³⁸ Nærmiljø-sundhedsprofil for Hømarken, Udarbejdet af Niras for Svendborg kommune og Sundhedsstyrelsen, 2011, http://www.sund-i-homarken.dk/projektbeskrivelser/Lokalsamfundsanalyse.Sund_i_Hmarken.pdf

³⁹ Boligstatistiske Nøgletal, Danmarks Statistik, tabel 1.

⁴⁰ Oplyst fra Jobcenteret, at der i 2012 og 2013 er blevet anvist 8 enlige eller familier til området. I alt 19 personer.

⁴¹ Se for eksempel Lokalsamfundsanalyse, udarbejdet 2011 af Niras for Svendborg Kommune/Sund i Hømarken: http://www.sund-i-homarken.dk/projektbeskrivelser/Lokalsamfundsanalyse.Sund_i_Hmarken.pdf

⁴² Baseret på vurderinger af professionelle med mange års arbejds erfaring i Skovparken. Det er noget usikkert, hvorvidt samme tendens også gør sig gældende i Jægermarken og Toftemarken.

beboerkonsulentfunktion, som både giver mulighed for individuel rådgivning, processtøtte og afvikling af tema-cafe-forløb. En del af midlerne afsættes som "frie midler" beboerne selv kan søge for at understøtte beboerdrevne aktiviteter. Sammen med et borgerjournalistprojekt er det hensigten, at den frie aktivitetspulje skal være med til at skabe nye veje til at være aktive i boligområderne og dermed styrke interessen for beboerdemokratiet.

Mål for indsatsområdet

- Mål 1: At flere beboere deltager i beboerdemokratiske eller beboerdrevne aktiviteter.
- Mål 2: At styrke netværksdannelsen blandt og trivslen hos beboerne.

Aktiviteter

Der arbejdes med 4 aktiviteter under indsatsområdet beboernetværk, demokrati og inddragelse:

1. Beboerkonsulent
  - Målgruppe: alle beboere, dog fortrinsvis +18 år.
2. Aktivitetspulje
  - Målgruppe: Alle beboere +16 år.
3. Tema-cafeer
  - Målgruppe: Alle voksne beboere. Dog særligt fokus på enlige uden børn.

Medarbejderressourcer

Beboerkonsulent (37 timer) 40 % (35 % i 2015), Beboerkonsulent (37 timer) 30 %.

Aktivitet 1: Beboerkonsulent

Baggrund

I Skovparken har der gennem en længere årrække været tilknyttet en beboerkonsulent, som har et indgående kendskab til beboerne i Skovparken og de problemstillinger, som de ofte står overfor. Blandt beboerkonsulentens vigtigste funktioner er at:

- understøtte beboerdemokratiet.
- stå til rådighed for beboerne med tilbud om åben rådgivning og eventuelt henvisning til andre tilbud.
- bindeled mellem boligorganisationens øvrige medarbejdere og beboerne

- igangsættelse af projekter, tværfagligt samarbejde med andre aktører og indslusning af nye tilbud i området.

Det er vurderingen, at der er brug for at fortætte denne funktion i Skovparken også for at understøtte de øvrige planlagte aktiviteter under den boligsociale helhedsplan. Derudover er der behov for en tilsvarende funktion i Jægermarken og Toftemarken. Det er af afgørende betydning for at skabe social udvikling og forebyggelse i områderne, at der bliver opbygget kendskab til beboergruppen generelt og etableret den nødvendige tillid mellem beboerne og den boligsociale indsats.

Formål

Formålet er at opretholde/udvikle en beboerkonsulent-funktion, som er beboernes konsulent og sparringspartner i forhold til beboerdemokratiet, det tværfaglige samarbejde og kommunikation, samt individuelle problemstillinger.

Målgruppe

Alle beboere dog primært +18 år. Der bor i alt 1939 beboere i boligområderne, hvoraf de 1483 er over 18 år.⁴³

Indhold og praksis

Beboerkonsulentens væsentligste arbejdsopgaver i perioden 2014-2017 bliver at:

- Understøtte beboerdemokratiet i de respektive afdelinger gennem procesledelse, individuel sparring og praktisk håndtering. Derudover medvirker beboerkonsulenten til at motivere nye potentielle beboerdemokrater og være med til at klæde dem på til opgaven.
- Understøtte beboerdrevne initiativer og aktiviteter.
- Være bindeled og tovholder på kommunikationen på tværs af beboerne, boligorganisationerne og kommunen. Herunder for Jægermarken og Toftemarkens vedkommende især i forbindelse med den forestående reovering.
- Varetagelse af tværfagligt samarbejde og medvirke til indslusning og etablering af tilbud, indsatser med videre målrettet boligområdernes beboere.
- Have en åben rådgivningsfunktion en gang om ugen for beboerne, hvor disse kan henvende sig med alle spørgsmål som vedrører deres sociale og bolig-mæssige situation. Rådgivningen består primært i brobygning og viderehenvielse til de rette instanser, og rådgivningstilbud.
- Støtte omkring processen med hensyn til videreudvikling af beboerhuset Skovbyhus og Anemonen i Skovparken, samt beboerinddragelsen i forbindelse med etablering af et fælleshus for Jægermarken og Toftemarken.

---

⁴³ Boligstatistiske Nøgletal, Danmarks Statistik, 2013, tabel 1.

Beboerkonsulenternes primære arbejdstid er i selve boligområderne, hvor de træffes i henholdsvis Anemonen i Skovparken og et tilsvarende lejemål i Jægermarken og Toftemarken. Beboerkonsulenterne sørger for, at rammerne er imødekommende og indbydende for beboerne.

Beboerkonsulenten opbygger netværk, kendskab til og tillid hos beboerne gennem sit arbejde. Herigennem opnår beboerkonsulenten en bred berøringsflade med og kendskab til beboerne, og spiller en væsentlig rolle i forhold til rekruttering til aktiviteter og tilbud under såvel den boligsociale helhedsplan, de kommunale tilbud, og frivillige organisationer.

I Skovparken er der tale om en videreførelse og videreudvikling af beboerkonsulentfunktionen, mens det er en helt ny funktion i Jægermarken og Toftemarken. Beboerkonsulentens primære arbejdstid har i Skovparken i imidlertid de seneste år været allokeret til renoveringen og genhusningen i den forbindelse, og der er derfor i nogen grad tale om at revitalisere denne funktion i Skovparken.

Milepæle og tidsplan

April 2014:

Beboerkonsulent med ansvar for Jægermarken og Toftemarken ansættes.

April 2014 – juni 2014:

Planlægning af opgaver, indretning af lejlighed i Jægermarken eller Toftemarken, etablering af samarbejde med afdelingsbestyrelser.

August 2014:

Åben rådgivning i alle boligområder.

Succeskriterier

Samarbejde:

At samarbejdspartnere og aktører oplever at være løbende informeret om, hvilke indsatser/tiltag/aktiviteter, der er i boligområderne, og derigennem være i stand til at henvise relevante beboere og samtidig kunne viderebringe informationerne til kolleger.

(måling: Interview med udvalgte samarbejdspartnere i 2015 og 2017)

Rådgivningsfunktionen:

Årlige antal rådgivningssessioner i åbningstiden:

Minimum 50 i Skovparken, min. 30 i Jægermarken/Toftemarken i 2014.

Minimum 70 i Skovparken, min 50 i Jægermarken/Toftemarken i 2015.

Minimum 90 i Skovparken, min. 75 i Jægermarken og Toftemarken i 2016.

Minimum 110 i Skovparken og Jægermarken/Toftemarken.

(måling: løbende registrering)

Samarbejdsrelationer

Primære samarbejdspartnere vil for eksempel være boligorganisationer, kommunale aktører, frivillige foreninger med flere.

Evaluering

Evaluering af beboerkonsulentens funktion vil dels ske gennem registrering af antal brugere i den åbne rådgivning, dels løbende i forbindelse med mindre forløb, som beboerkonsulentten faciliterer.

Forankring

Boligorganisationerne.

Aktivitet 2: Temacafeer

Baggrund

Som redegjort for i det ovenstående er der relativt mange enlige i boligområderne. Det ser ud til at en del i denne målgruppe også er ufrivilligt ensomme. Man ved, at ensomhed har stor indvirkning på trivsel, psykisk overskud og håndtering af egen situation. Derudover er der en stor gruppe med indvandrere/flygtning baggrund, som er relativt socialt isolerede og har både fysiske og psykiske udfordringer.

Formål

At styrke netværksdannelsen blandt beboere, samt at styrke beboernes handlekompetence i forhold til egen situation og trivsel.

Målgruppe

Alle voksne beboere, dog er der særligt fokus på enlige beboere uden børn, som udgør mere end halvdelen af alle husstande i boligområderne.

Indhold og praksis

Satspulje projektet Sund i Hømarken (2011 – 2014) har udviklet et cafe-koncept, som rammen om aktiviteter for beboerne, hvor der sættes fokus på dialog, debat, læring og fælles aktiviteter. Sund i Hømarken har blandt andet startet en Sund Cafe for kvinder, Kun for mænd, Madlavning for mænd med videre. Der samarbejdes med frivillige organisationer om forløbene med henblik på at tilknytte frivillige, som værter/værtinder til forløbene.

Indenfor rammerne af den boligsociale helhedsplan vil sundhed (mentalt, socialt og fysisk) også være et gennemgående tema omend sundhed ikke vil være hovedformålet i sig selv. Der lægges generelt op til dialog, debat, læring, relations dannelse og netværksskabelse.

Forløbene planlægges i samråd med beboerne/målgruppen og med udgangspunkt i beboernes egne ønsker og ideer. Beboerne/deltagerne inddrages mest muligt i selve planlægningen, gennemførelse mv. af cafeforløbene. Forløbene kan også knytte an til eller inkludere fysiske eller kreative aktiviteter. I nogle tilfælde vil der være tale om egenfinansiering fra de deltagende beboeres side.

En temacafe strækker sig minimum over 2 møder og maksimalt over 10 møder. Herefter evalueres, og hvis der er ønske om det og opbakning til det, kan der fortsættes med endnu et forløb. Beboerne/deltagerne bidrager i den forbindelse til at definere og beskrive det efterfølgende forløb, samt i den aktive rekruttering af nye deltagere. I det omfang, det er muligt, og der er basis for det, kan forløbene køre videre alene som en beboerdreven aktivitet.

I mindre omfang vil der blive inddraget konsulentbistand, samt tolke.

Cafeforløbene gennemføres som udgangspunkt særskilt i boligområderne (dvs. enten Skovparken eller Jægermarken/Toftemarken), men kan også gennemføres på tværs af boligområderne.

Milepæle og tidsplan

August 2014 – oktober 2014:

Overdragelse fra Sund i Hømarken og planlægning.

Januar 2015 – december 2015:

Gennemførelse af 4 forløb.

Januar 2016 – december 2015:

Gennemførelse af 6 forløb.

Januar 2017 – december 2017:

Gennemførelse af 8 forløb.

Succeskriterier

Videreførelse / igangsættelse og videreførelse af cafe-forløb:

- Minimum 2 forløb i 2014.
- Minimum 4 forløb i 2015 (2 i hver afdeling i hver afdeling).
- Minimum 6 forløb i 2016 (3 i hver afdeling).
- Minimum 8 forløb (4 i hver afdeling).

Deltagelse:

Minimum 6 deltagere i gennemsnit pr. forløb pr. gang.

(måling: registrering)

Effekt for deltagerne:

- 50 % oplever at have fået udvidet deres netværk på tværs af etnicitet.
- 50 % oplever at have fået større overskud og bedre trivsel (mentalt, socialt og/eller fysisk).
- 10 % deltager aktivt i andre aktiviteter, fritidstilbud med videre.

(måling: Mundtlig evaluering som afslutning efter hvert forløb, spørgeskemaundersøgelse 3 måneder efter afslutning, samt registrering)

Samarbejdsrelationer

Relevante samarbejdspartnere vil for eksempel være Sund i Hømarken/Sundhedsafdelingen i Svendborg kommune, frivillige organisationer m.fl.

Evaluering

Der udarbejdes en midtvejsevaluering primo 2016 med henblik på justeringer og effektmåling.

Forankring

Boligorganisationerne.

Aktivitet 3: Fri aktivitetspulje

Baggrund

De primære muligheder for at være aktiv i sit boligområde går i dag gennem afdelingsbestyrelsesarbejdet eller deltagelse i aktiviteter, som er initieret fra professionel side og/eller frivillige foreninger. Der er brug for at arbejde med at skabe flere veje ind til det at være aktiv i sit boligområde og opnå erfaring med, hvordan egne ideer kan omsættes til praksis og gøre en positiv forskel for én selv og andre beboere.

Formål

At understøtte lokale og beboerdrevne aktiviteter til gavn og glæde for en større gruppe af beboere.

Målgruppe

Alle beboere over 15 år.

Indhold og praksis

Aktivitetspuljen er åben for alle beboere. Puljen kan både søges af en enkelt person eller flere kan gå sammen og søge Aktivitetspuljen med henblik på at iværksætte initiativer eller aktiviteter for flere beboere i boligområde.

I udgangspunktet søger beboere i Skovparken om midler til aktiviteter i Skovparken, mens beboere i Jægermarken og Toftemarken søger om midler til aktiviteter, som dækker begge boligområder.

Interesserede beboere henvender sig til beboerkonsulenten og får her et ansøgningsskema, som de enten selv eller i samarbejde med beboerkonsulenten udfylder. De skal beskrive formål, mål, målgruppe og selve aktiviteten, samt lave et forslag til budget. Der vil også være mulighed for, at de samarbejder med en organisation om en aktivitet eller et arrangement. Det skal være en hurtig proces, så der ikke er langt fra ide til, at en aktivitet kan gennemføres.

Ansøgningen vurderes af det boligsociale sekretariat.

Der nedsættes en arbejdsgruppe med deltagelse af medlemmer i de respektive afdelingsbestyrelser og beboerkonsulenterne, som udarbejder kriterier for tildeling af støtte. Helt overordnet vil det være et krav, at de har et netværksskabende formål.⁴⁴

Den eller de beboere, som har søgt om midler til en aktivitet, har ansvaret for at planlægge, iværksætte og gennemføre aktiviteten.

Når selve aktiviteten er overstået skal de udfylde et evalueringsskema og budget med dokumentation (kvitteringer) for indkøb med videre, hvilket beboerkonsulenten også hjælper med.

Aktiviteten beskrives og dokumenteres på hjemmeside og i beboerbladet med henblik på at inspirere flere beboere til at søge midlerne i aktivitetspuljen.

Milepæle og tidsplan

April 2014 – juni 2014:

Der nedsættes en arbejdsgruppe, som udarbejder kriterier og retningslinjer.

August 2014 – september 2014:

Information om muligheden for at søge den fri pulje.

August 2014 – december 2014:

2 aktiviteter gennemføres.

Januar 2015 – december 2015:

4 aktiviteter gennemføres.

November 2015 – december 2015:

---

⁴⁴ Kriterierne skal ifølge Landsbyggefondens retningslinjer godkendes af Landbyggefonden

Midtvejsevaluering og eventuelle justeringer af koncept.

Januar 2016 – december 2016:

6 aktiviteter gennemføres.

Januar 2017 – december 2017:

8 aktiviteter gennemføres.

Succeskriterier

Antal gennemførte aktiviteter:

- Min. 2 aktiviteter i 2014 (1 i hhv. Skovparken og 1 i hhv. Jægermarken/Toftemarken).
- Min. 4 aktiviteter i 2015 (samme fordeling).
- Min. 6 aktiviteter i 2016 (samme fordeling).
- Min. 8 aktiviteter i 2017 (samme fordeling).

(måling: registrering)

Unge beboere som tovholdere og initiativtagere:

I min. 25 % af aktiviteterne er det unge mellem 16 og 24 år, som er projektleder.

(måling: registrering)

Evaluering

Der evalueres på hver gennemført aktivitet i forhold til planlægning og gennemførelse, initiativtagernes læring i forløbet, samt antal deltagere, udbytte for disse med videre. Efter de første forløb i 2014 og 2015 gennemføres en midtvejsevaluering.

Forankring

Boligorganisationerne.

Indsatsområde: Image og kommunikation

Problemkompleks

Set ud fra et kommunikationsperspektiv er der forskellige hensyn i og til boligområderne, som fremadrettet løbende må afvejes og afbalanceres i forhold til hinanden. På den ene side er der behov for at arbejde med at udvikle boligområdernes images, så billedet af de 3 boligområder bliver mere nuanceret og positivt. På den anden side er der behov for at skærpe bevidstheden om nødvendigheden af tværfagligt samarbejde i alle boligområderne. Og endelig er der beboernes, andre interesserede borgere, medier, politikeres behov for at kunne orientere sig om, hvad der forgår af aktiviteter og tilbud i boligområderne.

Image

Skovparken har et relativt negativt image, som Svendborgs mest udsatte boligområde. Et sejlivet image, der ser ud til at holde stand trods den fysiske reovering af boligerne og til trods for, at det er flere år siden, at der var problemer med utryghed og uro i området. Det negative image gør det ikke nemmere at tiltrække nye ressourcer til området i en periode, hvor der samlet set er overkapacitet af lejeboliger i Svendborg og huspriserne er relativt lave. Det negative image er formentlig også en medvirkende årsag til, at mange beboere med gode ressourcer søger hen til "bedre" boligområder, når muligheden byder sig.

Jægermarken og Toftemarken har ikke i samme grad et negativt image. Det er snarere diffust og altså ej heller entydigt positivt. Toftemarken og Jægermarken har heller ikke i samme grad problemer med at leje ledige lejligheder ud, men der er dog en tendens til flere tomme lejeboliger i Jægermarken og der er også her en relativ høj fraflytningsprocent. Der er derfor behov for en skærpet opmærksomhed på, hvordan Jægermarken og Toftemarken og dets beboere omtales med henblik på at forebygge negativ imageskabelse.

Samarbejde

Set fra et professionelt perspektiv er der samtidig brug for, at der også sættes fokus på de sociale tendenser, som betyder, at boligområderne nu er kvalificerede til en boligsocial indsats. Kommunikationen skal styrkes på tværs og der skal skabes en ny professionel bevidsthed om Jægermarken og Toftemarken, som områder, der skal samarbejdes om i

tværfaglige alliancer, hvis det skal forebygges, at områderne havner på listen over "særligt udsatte boligområder".⁴⁶

I Skovparken har der gennem flere år været arbejdet tværfagligt, men der er fortsat behov for at understøtte, udvide og udvikle dette samarbejde med henblik på at fremme synergien og dermed effekten af indsatserne og samarbejdet, sikre kontinuiteten og minimere sårbarheden i forbindelse med ændringer i personale med videre.

Beboere og omverdenen

Ser man på boligområderne ud fra beboernes eller potentielle beboeres synsvinkel er der i dag ikke et sted, som samler al information om deres boligområde eller kommende boligområde herunder især de boligsociale indsatser. Der mangler en platform, som giver mulighed for at orientere sig om, hvad der er af muligheder for aktiviteter, rådgivning, tilbud med mere i det område, hvor man bor eller påtænker at bo. Samt en platform, som formidler relevante nyheder og gode historier fra områderne, hvor også medierne, politikere eller almindeligt interesserede borgere kan orientere sig.

Formål med indsatsområdet

Formålet er at medvirke til, at boligområderne udvikler mere positive images, samt generelt at højne informationsniveauet om, hvad der sker og er af muligheder i boligområderne for beboerne og andre interesserede. Endvidere skal indsatsen støtte op omkring den professionelle kommunikation, som forudsætning for det tværfaglige samarbejde.

Mål for indsatsområdet

- Mål 1: At Skovparken, Jægermarken og Toftemarken udvikler et mere positivt image.
- Mål 2: At beboerne føler sig velinformerede om aktiviteter, tilbud, nyheder mv. i deres boligområder.
- Mål 3: At det tværfaglige samarbejde i boligområderne udvikles og styrkes.

Aktiviteter

Der arbejdes med 4 indsatser under indsatsområdet image og kommunikation:

1. Hjemmeside

- Målgruppe: Alle beboere i områderne, samt potentielle beboere. Professionelle aktører, samarbejdspartnere og potentielle samarbejdspartnere. Afdelingsbestyrelserne. Medier.

⁴⁶ <http://mbbl.dk/publikationer/tidligere-lister-over-omraader-der-kan-anvende-kombineret-udlejning>

2. Borgerjournalist-projekt
  - Målgruppe: alle beboere.
3. Spot på Jægermarken og Toftemarken, som bevaringsværdige kulturmiljøer.
  - Målgruppe: Alle beboere i Jægermarken og Toftemarken
4. Temadage og workshops
  - Medarbejdere i boligorganisationerne, kommunen og andre samarbejdspartner, herunder de frivillige foreninger. Boligområdernes afdelingsbestyrelser.

Medarbejderressourcer

Sekretariatsleder (37 timer) 10 %, Beboerkonsulent 10 % (37 timer), Beboerkonsulent (37 timer) 5 % i 2015.

Aktivitet 1: Hjemmeside

Baggrund

Boligområderne mangler en platform, som giver mulighed for at orientere sig om, hvad der er af muligheder for aktiviteter, rådgivning, tilbud med videre i det område, hvor man bor eller påtænker at bo. Samt en platform, som formidler relevante nyheder og gode historier fra områderne, hvor også medierne, politikere eller almindeligt interesserede borgere kan orientere sig.

Formål

At formidle aktiviteter og indsatser under den boligsociale helhedsplan, samt at skabe en platform til nyheder, information og viden om boligområderne.

Målgruppe

Alle beboere i områderne, samt potentielle beboere. Professionelle aktører, samarbejdspartnere og potentielle samarbejdspartnere. Afdelingsbestyrelserne. Medier.

Indhold og praksis

Det udvikles en fælles hjemmeside, hvor der vil være undersider til henholdsvis Skovparken og Jægermarken/Toftemarken.

Muligheden for at koble hjemmesiden med to Facebooksider, som løbende formidler nyheder – herunder de positive historier fra områderne, vil blive undersøgt nærmere med henblik på at afdække erfaringer, fordele og ulemper. Såfremt der tilknyttes Facebooksider, vil dette først ske på forsøgsbasis i Jægermarken og Toftemarken.

Hjemmesiden formidler information om aktiviteterne under den boligsociale helhedsplan, samt alle andre aktiviteter i boligorganisationernes, kommunalt eller frivilligt regi. Herunder tilbud om rådgivning, hjælp, vejledning mv. som kan have relevans.

Afdelingsbestyrelserne tilbydes at have deres egne undersider med information om deres arbejde.

Der arbejdes med udvikling af en kommunikationsstrategi med henblik på at skabe bevidsthed om, hvad der kommunikeres om på de respektive platforme, hvordan og hvorfor. Heri indgår også retningslinjer for håndtering af historier, som potentielt set kan sætte negativ fokus på områderne.

Milepæle og tidsplan

August 2014 – november 2014:

Udvikling af samlet koncept for hjemmeside udvikles, og eventuelt logo designes.

Oktober 2014 – december 2014:

Produktion af skriv til hjemmeside.

Udvikling af kommunikationsstrategi.

December 2014:

Hjemmeside lanceres.

Februar 2015 – december 2017:

Løbende opdatering af hjemmeside.

Succeskriterier

Brugere af siderne:

- At minimum 15 % af beboerne regelmæssigt orienterer sig på hjemmesiden 2017.
- At minimum 25 % af brugerne ikke bor i boligområderne i 2017.
- At minimum 50 % af brugerne er tilfredse med den information, som de kan finde på hjemmesiden.
- At minimum 50 % af brugerne oplever, at hjemmesiden bidrager til at give et nuanceret og mere positivt indtryk af boligområderne.

(måling: brugerundersøgelse ultimo 2015 og medio 2017)

Indhold på hjemmesiden:

- At der hver måned formidles mindst en positiv historie eller nyhed fra boligområderne.

(måling: registrering)

Samarbejdsrelationer

Alle samarbejdspartnere med henblik på at levere nyheder og information til hjemmesiden.

Evaluering

På baggrund af brugerundersøgelse i 2015 evalueres der på om hjemmeside og eventuelt Facebook-sider lever op til forventninger med henblik på at kunne justere indholdet. Evalueres igen i 2017.

Forankring

Boligorganisationerne.

Aktivitet 2: Borgerjournalist-projekt

Baggrund

Som beskrevet i det ovenstående er der brug for at arbejde med at skabe flere veje til det at være aktiv i sit boligområde og dermed styrke interessen for det beboerdemokratiske arbejde. Samtidig er der behov for at styrke formidlingen af det helt nære stof beboerne imellem, som kan være med til at styrke kendskabet til hinanden og sammenhængskraften i boligområderne.

Formål

At uddanne borgerjournalister som får til opgave at støtte op omkring og facilitere, at der udgives et nyhedsbrev, som formidler relevant information og nære nyheder for og af beboerne med henblik på at styrke beboernes kendskab til hinanden og støtte op omkring beboernes egne initiativer og aktiviteter.

Målgruppe

Alle beboere over 18 år.

Indhold og praksis

Der nedsættes en arbejdsgruppe i henholdsvis Skovparken og Jægermarken/Toftemarken bestående af medlemmer af de respektive afdelingsbestyrelser, frivillige beboere og projektmedarbejder fra det boligsociale sekretariat.

Arbejdsgrupperne arbejder med at udvikle og beslutte koncept for nyhedsbrevet indenfor en nærmere defineret økonomisk ramme. Gruppen fungerer også som redaktionsudvalg, der planlægger proces for udgivelse og distribution af nyhedsbrevene, samt produktion af indhold.

Der vil dog være særlig fokus på at formidle beboernes egne aktiviteter og initiativer i boligområderne.

Der rekrutteres 4-8 beboere fra hhv. Skovparken og Jægermarken/Toftemarken (de kan også være deltagere i arbejdsgruppen), som tilknyttes som borgerjournalister. Der søges en til to frivillige mentorer til gruppen, som kan vejlede enkeltvis, holde små skrivekurser, give gode tips og råd til at skrive gode oplysende artikler.

Projektmedarbejderen er facilitator på processen og redaktør på nyhedsbrevet.

Milepæle og tidsplan

November 2014 – december 2014:

Der nedsættes arbejdsgrupper og rekrutteres borgerjournalister.

Januar 2015 – april 2015:

Første nyhedsbrev produceres og udgives ultimo april.

Maj 2015 – august 2015:

Andet nyhedsbrev produceres og udgives ultimo august.

september 2015 – december 2015:

Tredje nyhedsbrev produceres og udgives ultimo december.

Samme proces i 2016 og 2017.

Succeskriterier

- At der udgives et nyhedsbrev til beboerne 3 gange årligt i henholdsvis Skovparken og Jægermarken /Toftemarken i 2015, 2016 og 2017. Det vil sige 6 blade i alt pr. år.
- At minimum 4 beboere, udover deltagere fra afdelingsbestyrelserne, deltager løbende i arbejdsgruppen, som udgiver nyhedsbrevet.
(måling: registrering)

Samarbejdsrelationer

Boligorganisationer og afdelingsbestyrelserne.

Evaluering

Der evalueres løbende i arbejdsgruppen både på proces og produkt. Ultimo 2016 laves en brugerundersøgelse med henblik på at vurdere om nyhedsbrevet har den effekt og betydning, som man ønsker at opnå.

Forankring

Boligorganisationerne

Aktivitet 3: Spot på Jægermarken og Toftemarken, som bevaringsværdigt kulturmiljø

Baggrund

Toftemarken er i den specielle situation, at samme år, som området er blevet prækvalificeret til en boligsocial helhedsplan, er det også blevet udpeget til bevaringsværdige kulturmiljø. At være bevaringsværdigt kulturmiljø betyder, at "*... stedet har en spændende historie, der skal bevares for eftertiden. Undersøgelser viser, at mange mennesker gerne vil bo, være turist eller have sin virksomhed på steder med kulturarv*".⁴⁷

Det positive stempel er alt andet lige et godt udgangspunkt for en dialog om og positiv italesættelse af Jægermarken og Toftemarken med områdets ældre beboere i en central rolle, da en del af disse har boet der det meste af deres voksne liv, stiftet familie og er blevet pensionister i området. Med udgangspunkt i områdets historie, er det muligt at gå i dialog på tværs af alder, etnisk tilhørsforhold og andre forskelle og skabe fornyet forståelse for hinanden. Der er hermed et stort lærings – og integrationspotentiale i at gå på opdagelse i områdernes historie og herigennem også styrke samfundsforståelsen hos beboerne i boligområderne.

Det er afsættet for et samarbejde med Svendborg Museum om at sætte spot på områdets historie (som også vil indbefatte Jægermarken). Eftersom området står foran en større renovering er tidspunktet også oplagt ikke mindst i forhold til også at bevare og dokumentere noget af det oprindelige interiør, som er bevaret i nogle lejligheder.

Det er en oplagt mulighed for yderligere at understøtte en positiv identitetsdannelse og netværksdannelse på tværs af generationer og etnicitet, samt det frivillige engagement i området generelt, da der er brug for mange kompetencer og hænder til de meget forskelligartede arbejdsopgaver, som knytter sig til et sådant projekt.

Derudover er det en mulighed for at bygge bro til og give beboerne indblik i Svendborg Museum, som også set i et længere perspektiv kan tilbyde mange muligheder for meningsfuldt frivilligt arbejde på forskellige niveauer, og et socialt fællesskab med andre frivillige fra hele Svendborg Kommune.

---

⁴⁷ Jf. brev fra Svendborg kommune d. 23/8 2013 fremsendt til BSB Svendborg, afd. 2 Toftemarken.

På sigt kan man forestille sig et lignende projekt gennemført for Skovparkens vedkommende.

Formål

At samarbejde med Svendborg Museum om at skabe en udstilling om Toftemarken og Jægermarken historie.

Målgruppe

Alle beboere fortrinsvis i Jægermarken og Toftemarken. Her bor 295 personer over 50 år.⁴⁸

Indhold og praksis

Svendborg Museum vil have ansvaret for at researche og skabe en udstilling om områdets historie. Det vil blandt andet bestå i interview og fortælleworkshops med områdets beboere – hvoraf en del har boet i Jægermarken eller Toftemarken det meste af deres voksne liv. Hertil kommer indsamling af fotos, interiør og andet som belyser områdets historie. Arbejdet vil munde ud i en udstilling, som vil blive vist i området og om muligt indgå i det kommende beboerhus.

Der vil i alle faser af processen blive inddraget beboere. Beboerkonsulentens primære opgave bliver at være facilitator i forhold til beboerinddragelse og bindeled til afdelingsbestyrelserne.

Projektet gennemføres under forudsætning af, at der findes ekstern finansiering til afholdelse af lønudgifter med videre til projektleder på Svendborg Museum.

Tidsplan og milepæle

August 2014 – november 2014:

Fondsansøgninger med henblik på ekstern finansiering.

December 2014 – januar 2015:

Planlægning af forløbet, nedsættelse af arbejdsgruppe.

Februar 2014 – maj 2015:

Indsamling af dokumenter, udstillingsgenstande, billeder, historier, planlægning af udstilling.

Juni 2015 – august 2015:

Produktion af udstilling.

---

⁴⁸ Boligstatistiske Nøgletal, Danmarks Statistik, 2013, tabel 1.

September 2015:

Udstilling åbnes med reception.

Succeskriterier

Den praktiske gennemførelse:

- At der udvikles en udstilling, som belyser Jægermarken og Toftemarkens historie.
- At minimum 15 beboere fra boligområderne deltager i aktiviteten som frivillige.
- At minimum 30 beboere bidrager med historier, billeder eller andet til udstillingen.

(måling: registrering)

Effekt for de frivillige:

- At minimum 50 % har fået lyst til at engagere sig i andre aktiviteter i boligområdet
- At minimum 75 % har en oplevelse af, at have fået en bredere og mere indgående kendskab til deres boligområde og andre beboere.

(måling: evaluering ved projektafslutning baseret på interview og spørgeskema)

Effekt for området som helhed:

- at minimum 50 % af beboerne har set udstillingen 6 måneder efter, at den bliver åbnet.
- at minimum 50 % af dem, som ser udstillingen, synes den giver dem et større kendskab til deres boligområde og de andre beboere.
- at minimum 20 % af de besøgende ikke bor i Jægermarken eller Toftemarken.

(måling: (registrering)

Samarbejdsrelationer

Svendborg Museum.

Evaluering

Processen evalueres afslutningsvis i samarbejde mellem Svendborg Museum og den boligsociale helhedsplan både med hensyn til output og effekt for Jægermarken og Toftemarken, men også med henblik på at uddrage læringspointer i forhold til at iværksætte et eventuelt tilsvarende projekt i Skovparken.

Forankring

Afdelingsbestyrelserne og Svendborg Museum.

Aktivitet 4: Temadage og workshops

Baggrund

Der er brug for at fortsætte med at støtte op omkring og udvikle det tværfaglige samarbejde i Skovparken, samtidig med at der udvikles en ny skærpet bevidsthed om Jægermarken og Toftemarken som områder man også samarbejder i og om – med henblik på at dæmme op for de u hensigtsmæssige sociale tendenser i områderne.

Formål

Formålet er at styrke kommunikationen og skabe mulighed for ny viden, indsigt og inspiration, samt støtte om videndeling, erfaringsudveksling og udvikling af samarbejdsrelationer. Det er endvidere et formål at fremme forståelsen for udfordringer og muligheder i tværfagligt boligsocialt arbejde.

Målgruppe

Medarbejdere i boligorganisationerne, kommunen og andre samarbejdspartner, herunder de frivillige foreninger og boligområdernes afdelingsbestyrelser.

Indhold og praksis

Der arrangeres 2 årlige temadage eller workshops med fokus på emner, problemstillinger med videre som har særlig relevans for den sociale udvikling og forebyggelse i boligområderne. I det omfang det er muligt bruges lokale oplægsholdere således, at den lokale viden og ekspertise i størst muligt omfang bringes i spil.

Der nedsættes ad hoc arbejdsgrupper, som arrangerer temadagen eller workshoppen.

Milepæle og tidsplan

Januar 2015 – februar 2015:

Ideer og forslag indhentes. På baggrund af disse nedsættes en arbejdsgruppe, som planlægger dagen.

April 2015 – maj 2015:

Første temadag og workshop afvikles.

Samme proces i det videre forløb.

Succeskriterier

Arrangementer og deltagelse:

- at der afholdes 2 temadage eller workshops i hhv. 2015, 2016 og 2017.
- at der deltager minimum 15 personer i hver workshop eller temadag.
- at minimum 75 % af deltagerne ved hver workshop/temadag, mener det har været udbytterigt.

- at minimum 50 % af deltagerne oplever at workshops og temadage er med til at styrke og udvikle det tværfaglige samarbejde.

(måling: registrering og spørgeskemaundersøgelse i forbindelse med arrangementerne)

Samarbejdsrelationer

Kommunale afdelinger og aktører, boligorganisationer, afdelingsbestyrelser, skoler og uddannelsesinstitutioner med flere.

Evaluering

Der evalueres efter hvert arrangement, samt løbende i forbindelse med dialog med samarbejdspartnere.

Forankring

Forankres lokalt, som initiativ hos de respektive organisationer.